

Tayfun Kahraman:
TMMOB hedef tahtasına
konulmuş durumda

>> 8

Mersinli kadınlar:
Şiddetsiz bir dünya için
isyandayız

>> 13

Müdür geri adım attı
Kızlı erkekli
yemek mi yenir

>> 15

Al birini vur ötekine:
İktidar kavgasında
takke düştü, suçlar saçıldı

>> 4

Kasım-Aralık 2013
sayı 18-19

yenidünya

halk gazetesi

Kurucusu: **Mustafa Suphi** (1883-1921)

2.50 tl (KDV dahil)

www.yenidunyagazetesi.com

Leroy Merlin işçilerinin grevi emsal olur!

Leroy Merlin işçileri, "Türkiye'nin ilk AVM grevi" olan 16 günlük mücadelelerini kazanımla sonlandırdı.

>> 5

Halkların iradesi önünde durulmuyor. Son sözü direnenler söylüyor

Emperyalizmin, siyonizmin ve gericiliğin savaş bloku bölge ve dünya çapında ciddi sorunlarla karşı karşıya. Emperyalist savaş bloğunun Türkiye'deki temel gücü olan AKP de her geçen gün güç kaybediyor.

Mayıs-Haziran 2013 Büyük Halk Direnişi'nin temel hedefi gericilik, vurgunculuk ve savaş rejimine son vermektir. Bu hedef, ulusal ve demokratik güçlerin birleşik cephesinin kurulmasını gerektiriyor.

Halk buyruğunu verdi. 2014 yılında AKP'yle ve emperyalizmle uzlaşmak için değil, AKP'yle müzakere etmek için değil, halkın mücadelesini yükseltmek için birlik stratejisini uygulamak zorundayız.

>> 2

Suriye tarihi direnenlerin tarihidir

Tarih; bütün varlığı, bağımsızlığı ve onuru olan halkların emperyalizmi yenilgiye uğratmasına daha önce de tanıklık etmişti. Suriye halkı da emperyalizme kafa tutuyor, kısıtlı gücüne rağmen başarıya doğru ilerliyor. Tarihi direnenler yazmaya devam ediyor.

>> 3

fatma şenden

Büyük dönüşüm

>> 12

nurdan aktaş

Bişey yapmalı?! - Genel grev!

>> 5

hülya kortun

Devrime güvenmek

>> 3

2014'e doğru

Suriye, Lübnan, Mısır, Türkiye halkları emperyalizmin, siyonizmin ve gericiliğin savaş blokuna öylesine güçlü karşılık

verdi ki, zalimler cephesi kargaşaya düştü, bütünlüğünü yitirdi. ABD Suriye'ye doğrudan doğruya saldıramadı. ABD

saldıramayınca, Fransa, İngiltere, İsrail, Arabistan, Katar ve AKP de kendi başlarına saldırmayı göze alamadı.

El Kaide ve İhvan çeteleri bozguna gidiyor. ABD'nin kendisi açısından "ucuz ve temiz" bulduğu vekâleten savaş stratejisi çöküyor.

Bölgede ilk sonuçlar

Bu çöküntünün ilk sonucu, savaş blokunun 22 Ocak 2014'te Cenevre'de düzenleneceği açıklanan Suriye Konferansı'na şartsız katılmayı kabul etmesi oldu. İkinci sonucu, savaş blokunun "Suriye'den sonraki hedef" olarak kodladığı İran'la diplomatik çözüme mecbur kalması oldu.

Kuşkusuz, diplomasiye yönelmek her şeyin yoluna girdiği, savaş blokunun direniş cephesine teslim olduğu anlamına gelmiyor. Tepeden tırnağa silahlı savaş blokunun elinde daha birçok koz var. Dünya çapında devrim ve karşıdevrim, ilerlilik ile gericilik arasındaki mücadele kıran kırana devam edecek.

Dünyada dengeler değişiyor

Ne var ki, savaş blokunun sarsıntısı daha uzak bölgelerde de etkisini duyuruyor. Bölgede ve dünyada dengeler yeniden oluşuyor. Rusya, Ukrayna'nın Avrupa Birliği'ne yem olmasını ve kendisinin daha da kuşatılması sonucunu doğuracak ortaklık anlaşmasının imzalanmasını engelledi. Emperyalizm, bu hamleyle Ukrayna'nın başkenti Kiev'de Lenin heykelini parçalayan gericilerin ayaklanmasıyla karşılık veriyor. Çin, Japonya'nın ABD ve Güney Kore'yle birlikte planladığı ada meselesinde daha cesur bir tutuma yöneliyor. Mısır'da İhvan'ın yenilgisi, emperyalizm-

le işbirliği yapan egemen burjuva çevrelerinin halkın iradesini engellemeye yönelik çeşitli oyunlarına rağmen kesinleşiyor.

Türkiye'de genel durum

Türkiye'de Mayıs-Haziran 2013 Büyük Halk Direnişi'yle köşeye sıkışan AKP, ayakta kalabilmek için terör ve aldatma politikasına tam gaz devam ediyor. Fakat, Gezi'de ayağa kalkan halktan yediği stratejik darbenin etkisinden bir türlü kurtulamıyor. Attığı her adımda ayakları daha da birbirine dolaşıyor.

ABD raporu

ABD, 23 Ekim'de yayınladığı Türkiye raporunda, yabancı ve yerli egemenler açısından alarm zillerini çaldı. Büyük halk direnişinin, Suriye ve Mısır başarısızlığının AKP'yi ülkeyi yönetemez duruma düşürdüğünü saptayarak, "AKP artık yenilmez ve kaçınılmaz olmaktan çıkmış görünüyor" dedi.

Bütün dünya deneyiminin gösterdiği gibi, ABD, işbirlikçisi hükümetlerden halkı emperyalizm adına kontrol edebilmelerini ister. Bunu sağlayamayan yönetimleri ayakta tutmak için bir süre çabalasa da, kendisine hızla yeni seçenekler yaratmaya uğraşır. Raporda, herkesin gözü önünde

AKP'ye onur kırıcı talimatlar veren büyük patron, işlerin sarpa sarması durumunda ayazda kalmamak için bütün muhalefet odaklarıyla ilişkiye gireceğini de ilan etti.

AKP panik içinde

ABD'nin mesajını alan AKP, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nu ve Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç'ı Washington'a gönderdi ve onur kırıcı talimatlara harfiyen uyacağını açıkladı. Çin füzeleri almak, Şanghay İşbirliği Örgütü'ne katılmak gibi şantajlarından vazgeçeceğini, İsrail'le siyasi ve diplomatik ilişkilerini düzeltteceğini yalvar yakar bildirdi. Bölgedeki yalnızlığından kurtulmak için Irak ve İran'la temasa geçti. Mısır'la ilişkilerini düzeltme yolunda demeçler verdi. Suriye'de El Kaide'yi desteklemeyeceğini açıkladı ve zaten asla desteklemediğini iddia etti.

Sözler ve eylemler

Ne var ki, huylu huyundan vazgeçmez, AKP temel çizgisini bırakmaz. AKP'nin Mısır'dan kaçan İhvan liderlerinin gizli konferansına ev sa-

hipliği yaptığı ve onlara büyük bir bütçe tahsis ettiği gerekçesiyle, Mısır, Türkiye'nin büyükelçisini kovdu ve diplomatik ilişkisini maslahatgüzarlık seviyesine indirdi. AKP Irak yönetiminden gizli olarak Kürdistan Bölgesel Yönetimi'yle petrol ve doğalgaz anlaşması imzaladığı için ağır hakaretlere uğradıktan sonra Bağdat'a onlardan habersiz herhangi bir adım atmayacağı sözünü tekrar vermek zorunda kaldı. Davutoğlu, İran Dışişleri Bakanı Cevat Zarif'le yaptığı basın toplantısında, Suriye'de ateşkes çağrısına katıldığını açıkladığı hâlde, Batı medyasının artık her gün teşhir ettiği gibi, AKP çetelerle ilişkisini hâlâ kesmedi.

İç politika

İç politikada, AKP laikliğe, işçi haklarına, kadın haklarına saldırısını yoğunlaştırdı. Türbanı kamuda serbest bıraktı, Millet Meclisi'ne soktu. Kadın ve erkeklerin toplumsal yaşamda birlikte yer almasını engellemek için öğrenci evlerine baskın düzenledi. Okullarda karma eğitime son verme doğrultusunda sinsi

adımlar attı. Kıdem tazminatını kaldırmayı tekrar gündeme soktu. Mücadeleci Hava-İş sendikasını baskı ve hileyle ele geçirdi.

Kürt politikası

Amerikan raporunda, "Kürt barış süreci" AKP'nin son dönem bilançosunda "tek olumlu gelişme" olarak tanımlanıyor. Kürt ulusal hareketine verdiği sözleri yerine getirmediği için ciddi inandırıcılık sorunuyla karşılaşan AKP, PKK'yi hizada tutmak gayretiyle, Kürt Bölgesel Yönetimi Başkanı Mesut Barzani'yi Diyarbakır'da ağırladı. Kürt ulusal hareketini bölme, "Kürdü Kürde karşı kullanma" taktiğiyle Kürt hareketini en azından seçimlere kadar yedeğinde tutma hedefine ulaştı. Ne var ki, Yüksekova saldırısının da gösterdiği gibi, bu taktik AKP için çift tarafı kesen bir bıçak anlamına gelebilir. ABD raporu, AKP'nin Kürt hareketine mümkün olan en az tavizi vererek yavaş hareket etmesini, Kürt hareketinin ise sabretmeye devam etmesini "gerçekleşmesi en olası senaryo" olarak değerlendiriyor.

İleriye bakalım

Emperyalizmin, siyonizmin ve gericiliğin savaş bloku bölge ve dünya çapında ciddi sorunlarla karşı karşıya. Emperyalist savaş blokunun Türkiye'deki temel gücü olan AKP de her geçen gün güç kaybediyor.

Mayıs-Haziran 2013 Büyük Halk Direnişi'nin temel hedefi gericilik, vurgunculuk ve savaş rejimine son vermektir. Geniş kitlelerin "Hükümet istifa" sloganını candan benimseyerek ortaya koyduğu bu hedef, ulusal ve demokratik güçlerin

birleşik cephesinin kurulmasını gerektiriyor.

Halk iradesinin tersine, AKP'ye ve emperyalizme el uzatarak "ara güç" pozisyonunu benimseyenler, hem Türkiye'de, hem bölgede, hem dünyada devrimci ve ilerici güçlere zarar verdikleri gibi, aslında bizzat kendilerini de ateşe atıyorlar. 2014 yılında AKP'yle ve emperyalizmle uzlaşmak için değil, AKP'yle müzakere etmek için değil, halkın mücadelesini yükseltmek için birlik stratejisini uygulamak zorundayız.

Suriye tarihi direnenlerin tarihidir

Suriye halkı emperyalizmin kukullarını geriletmeye devam ediyor. ABD ve müttefiklerinin bütün kara propaganda, tehdit ve saldırılarına karşı direnmeyi hiç bırakmayan Suriye halkı, ülkesi, onuru ve bağımsızlığı için savaşıyor.

Cenevre II'ye giden yol

Ekim ve Kasım aylarında ülkenin çeşitli bölgelerinde emperyalist destekli Hür Suriye Ordusu HSO çetelerini yenilgiye uğratan Suriye halkı, bu bölgelerde kontrolü tekrar sağlamıştı. Aralık ayının gündemi ise meselenin tartışılacağı Cenevre II görüşmesi olacak.

ABD ve işbirlikçi emperyalist tayfanın kimyasal silah kullanılması iddiaları ile taarruza geçtiği ülkede, Beşar Esad yönetimi başarılı bir politik hamle ile ülkeyi denetime açtığını ilan etmişti. Suriye'nin bu hamlesinden sonra Rusya ve Çin desteği daha da artmış, uluslararası diplomaside de Rusya ve Çin'in eli güçlenmişti. Bu sürecin sonunda ise Suriye yönetimi ülkedeki karşıtları ve konuya müdahil olan uluslararası örgütler ve ülkelerle Cenevre'de 22 Ocak 2014 tarihinde bir araya gelmeyi kabul etti. Suriye konusunda Birleşmiş Milletler ve Arap Ülkeleri Birliği'nin özel elçiliğini yapan Lakhdar Brahimi 4 Aralık 2013'te İsviçre'nin RTS televizyonuna toplantının Cenevre'de yapılması konusunda lojistik sorunlar yaşandığını açıkladı. Ancak bütün sorunlara rağmen toplantının belirlenen tarih-

te yapılacağını açıkladı.

Emperyalistlerin oyunu suya düştü Emperyalizmin Irak, Mısır ve Libya ile devam eden müdahale sürecini Suriye tersine çevirmeye başladı. Bu ülkelerdeki gelişmeler, ABD ve Batılı müttefiklerinin planlarının suya düşürülmesi ile bölgede Suudi Arabistan ve Türkiye'nin elini zayıflatan Suriye'nin bölgedeki en büyük destekçilerinden olan İran'a da diplomatik alanda önemli bir manevra alanı açtı. 4 Aralık 2014 tarihinde Itar Tass Haber Ajansı'na açıklama yapan Rusya Dışişleri Bakanı Lavrov, toplantıda sorunun çözümüne yönelik somut adım atılabilmesi için İran'ın mutlaka yer alması gerektiğini belirtti.

Bu duruma ABD'nin Suriye'ye müdahale için bir iki ülke dışında destekçi bulamayınca özellikle Rusya tarafından siyasi ve diplomatik çözüme zorlanıyor diyebiliriz. Bu durgunlukla ve ABD'nin planlarının suya düşmesiyle Suriye'deki çeteler birbirine düşmeye başladı. Bu da mevcut koşullarda Suriye'de halkın zaferinin yaklaşmakta olduğunu gösteriyor.

Suriye halkı kazanacak

Tarih; bütün varlığı, bağımsızlığı ve onuru olan halkların emperyalizmi yenilgiye uğratmasına daha önce de tanıklık etmişti. Suriye halkı da emperyalizme kafa tutuyor, kısıtlı gücüne rağmen başarıya doğru ilerliyor. Tarihi direnenler yazmaya devam ediyor.

Homofobik devlet işbaşında

İstanbul trans bireylerin en yoğun yaşadığı kent. Doğal olarak translara yönelik şiddet hikâyelerinin de en yaygın ortaya çıktığı yer aynı zamanda.

Son dönemde İstanbul'daki translara yönelik şiddette kamu görevlilerinin ön plana çıktığı örnekler artmaya başladı. Bunlardan sonuncusu ise bir süredir Şişli Karakolu'nda yaşananlar. Şişli ve çevresinde yaşayan translar Şişli Karakolu'ndaki polislerin çeşitli bahanelerle kendilerine yönelik sistematik baskı kurduğunu söylüyorlar. İddialar vahim; Ekim ayı içerisinde en az 8 transseksüelin işkenceye maruz kaldığı iddia ediliyor. Ayrıca polislerin sokakta gördükleri trans bireyleri taciz ederek "Sizi buralarda bir daha görmeyeceğiz, sokaklara çıkmayacaksınız, bacaklarınızı kırarız" şeklinde tehditler ettiği de söylenenler arasında. İnsan Hakları örgütleri başta olmak üzere EBT örgütleri de son günlerde Şişli'de yaşanan olaylara dikkat çekerek devlet eliyle yürütülen homofobiye karşı çıkılması talebini yineliyorlar.

Devrime güvenmek

hülya kortun

Yeni bir dünya kurmak için yola çıkanların işi kuşkusuz çok zordur. Engeller büyüktür, emperyalizmin ve işbirlikçilerinin elinde birçok koz vardır, gericiliğin halkı aldatma becerisi çok yüksektir. Ne var ki, bu durumu abartıp kendine, sınıfına, halkına, örgütlü mücadelenin gücüne inanmaktan vazgeçenler, yollarını şaşırırlar. Devrimden, özgürlükten, eşitlikten, demokrasiden, bağımsızlıktan, laiklikten umudu kesip kestirme yollar arayanlar, bir bakarsınız efendilere şirin gözükmeye kalkarlar. Sonunda halkın egemenliğini olmayacak hayal sayıp eski düzenin yenilmezliğine iman ederler. Küçük reformlara, egemenlerin gönlünden kopacak sadakalara fit olurlar.

Ufuk kaybı

Bakınız, işçilerin, emekçilerin, halkların inanılmaz fedakârlıklarla sürdürdüğü mücadele, ülkede, bölgede, dünyada dengeleri köklü biçimde değiştiriyor. Kimileri ise hâlâ Amerikan yönetiminin elini eteğini öpmeyi, AKP'yle uzlaşmayı, Gülen hareketiyle arayı düzeltmeyi yüksek politika sayıyor. Gezi'nin sillesini yemiş AKP'nin ve Gülen hareketinin artık iflah olmayacağını, başta Suriye olmak üzere bölge ve dünya halklarının direnişine çarpmış ABD'nin ayağının kaydığını görmüyorlar. Ufuklarını kaybetmişler, kendilerini inkâr ederek efendilere yaranmayı marifet sayıyorlar.

Baş eğerler

CHP yönetimi, gericiliğe, vurgunculuğa ve savaşa karşı ayaklanan halkla bütünleşeceğine, bizzat Kemal Kılıçdaroğlu başkanlığında bir heyetle ABD'ye gidip zalim Obama'nın temsilcilerine CHP'nin "Batı değerleri"ne, ABD'ye, AB'ye, İsrail'e ne kadar dost olduğunu anlatıyor. Gülen hareketinin temsilcilerine şirin görünmek için dersanelerin kapatılmasına karşı olduğunu açıklıyor. Halkın gericilerle ilgili değerlere bağlı olduğunu sandığı için, AKP'nin laikliğe ve kadın haklarına yönelik ağır saldırılarına muhalefet ederse oy kaybedeceğini düşünüyor. Kamuda türban dayatmasına, Meclis'e türban sokulmasına ses çıkartmıyor, gericiliğe baş eğiyor.

BDP yönetimi, ülke ve bölge halklarının kurtuluş mücadelesine sahip çıkıp halkların mücadelesini birleş-

tiren bir köprü olacağına, bizzat Selahattin Demirtaş başkanlığında bir heyetle ABD'ye gidiyor. ABD adına AKP'ye Taksim'i ve Gezi Parkı'nı halktan arındırması emrini veren eski büyükelçi James Jeffrey'le birlikte panele katılmakta bir sakınca görmüyor. Panelde Kürt hareketinin Ortadoğu'da "Batı değerleri"ni temsil ettiğini anlatıyor ve ABD'den destek istiyor. Bu desteğin sadece Türkiye'de değil, Suriye, Irak ve İran'da da "Batı"ya kazanç sağlayacağını vurguluyor.

Reyhanlı'da ve Gezi Direnişi'nde AKP'nin yanında yer alan Demirtaş, Türkiye'ye döndükten sonra AKP'yi koruyup kollayan mesajlarını sürdürerek "Gezi Parkı olaylarında hükümeti devirebilir miyiz amacı doğdu, bu yüzden karşı çıktık" diyor. AKP'nin kamuda ve Meclis'te türban saldırısına destek çıkan BDP, Doğubayazıt'ta Siyaset Akademisi'nin açılışını yapan Demirtaş'ın ağzından, "Biz bu topraklarda bin yıldan fazladır İslamiyeti dinimiz olarak yaşıyoruz. Herkes bu dünyada yaşarken öbür dünyayı da düşünmeli" diyor.

Öcalan'ın sözleriyle, "devlete isyanın değil, devletle müzakerenin partisi" olarak kurulan HDP, daha kurulur kurulmaz, kamuda ve Mecliste türbana sahip çıktı. HDP Eş Başkanı Sebahat Tuncel, AKP'nin türban saldırısına karşı çıkan Levent Tüzel'i eleştirip türbanın kamu kurumlarına ve Meclis'e girmesini "kadın özgürlük hareketinin zaferi" olarak tanımlıyor. HDP de, direnen halkın mücadele iradesini dile getiren "Hükümet istifa" sloganına karşı, AKP'yle uzlaşmayı esas alan "Hükümet adım at" sloganıyla hareket ediyor.

Kurtuluş için

Emperyalist saldırganlar ile emperyalist saldırganlara direnenler, gericiler ve ilericiler, karşıdevrimciler ile devrimciler, egemenler ile halk arasında konumlanarak günlük ve geçici menfaatlara göre ilkesiz politika belirleyenler Dimyat'a pirince giderken ellerindeki bulgurdan da olurlar. Emperyalizmi ve gericiliği memnun ederek özgürlük ve eşitlik kazanılmaz. Ulusal ve sosyal kurtuluşa ulaşılmaz. Küçük düşünenler devrim yapamaz.

Al birini vur ötekine: İktidar kavgasında takke düştü, suçlar ortaya saçıldı

AKP iktidarı ile iktidarın gizli ortağı Fethullah Gülen Hareketi arasındaki gerilim açık çatışmaya döndü. Aracıların tüm çabalarına ve itidal çağrılarına rağmen iki eski dost arasındaki rekabet kopuşa doğru gidiyor. Bilindiği gibi AKP teolojik-ideolojik alanda Sünniliğin Nakşibendi koluna; siyasal-örgütsel alanda ise Milli Görüş partileri mirasından geliyor. Son on yıl içerisinde ard arda yaptığı hamlelerle ordu üst yönetimini, MİT'i ve HSYK aracılığıyla da yargıyı büyük oranda denetimi altına aldı. Ancak yüksek yargının bir bölümü ile emniyette ve bürokrasideki hatırı sayılır bir kadroyu ise Gülenliler hâlen ellerinde tutuyor.

Fethullah Gülen Hareketi ise teolojik-ideolojik alanda Sünniliğin Nurcu koluna; siyasal-örgütsel alanda resmen parti olarak ortaya çıkmayan, sızmacı-takiyeci tarikat geleneğine dayanıyor. Yaygın okul ve dersane ağına dayanarak daha eğitilmiş bir zümreyi kadro kaynağı olarak kullanıyor.

Her iki güç de kâr ve rant paylaşımında aslan payını elde etmek için devletin ideoloji ve baskı aygıtlarını tekeline almak istiyor.

Ortaklıklar ve farklılıklar

Her iki taraf da kapitalizme ve emperyalizme İslami meşruiyet temeli sağlayarak mutlak iktidar peşinde koşuyor.

Her iki akım da, gasbettikleri egemenliği, komünizme, sosyalizme, demokrasiye, laikliğe, barışa, bilime düşman dogmatik-despotik imancı bir dünya görüşünü kitlelere dayatarak sürekli kılmak istiyor. Tartışma ve sorgulama ruhunu yok ederek genç nesilleri sömürüye ve baskıya kölece itaat eden bilinçsiz bir sürüye dönüştürme stratejisi izliyor.

Her iki hareket de, yanılmaz tek lidere mutlak itaat ilkesine göre örgütlenmiş despotik yapıya sahip.

Her iki akım da Amerikan emperyalizmine sıkı sıkıya bağlanmayı siyasal ikbalin kapısı olarak görüyor.

Ama bütün bu benzerliklere rağmen AKP ve Cemaat ara-

sında ciddi bir üslup ve taktik farkı bulunuyor.

AKP, ABD'ye daha büyük hizmetler yaparak bölgede İsrail'in rolünü kapabileceğini, onun yerini alabileceğini düşünüyor. ABD'nin genel stratejisi içinde kalarak bu stratejiye uyduğunu düşündüğü veya elde ettiği sonuçla ABD'yi razı edebileceğini hesapladığı taktik hamleler yapmayı uygun buluyor. İniyatif alarak yaptığı başarısız hamleler nedeniyle sık sık ABD'den azar işitiyor. Azar yiyince hizaya giriyor, ama ilk fırsatta yine özerklik taslıyor.

Fethullah Gülen hareketi ise ABD'nin uslu çocuğu olarak davranıyor. Önceden ABD'nin onayını almadan taktik hamle yapmayı mace-racılık sayıyor. Türkiye siyasetindeki en Amerikancı ve en İsrailci akım olarak öne çıkıyor.

Oslo'dan alınan ders

Geçen yıl Oslo belgelerinin basına sızdırılması ve ardından patlak veren ifade kriziyle açığa çıkan cemaat hükümet kavgasında bir eşik daha aşıldı. Cemaatin en büyük ekonomik ve kadrosal kaynağı olan özel dersaneleri bitirmeyi planlayan hükümet bu alanda ciddi bir adım attı. Ancak cemaat hükümetin restini gördü ve isyan bayrağını açıkça çekti.

İki tarafın stratejik ortaklığı elbette eski-

ye dayandığı için herkes birbirinin kirli çamaşırlarını gayet iyi biliyor. Beklenen belge savaşında tetiği çekmek görevi ise bu işlerde oldukça deneyimli olan *Taraf* gazetesine düştü. *Taraf* yazarı Mehmet Baransu "evinde sakladığı bavulunu" açtı ve 2004 yılında hükümetin dönemin genelkurmayıyla birlikte Gülen Cemaatini bitirme planının MGK'da onayladığını ve bu amaçla çeşitli girişimlerde de bulunduğunu deşifre etti.

Soğuk savaştan sıcak savaşa

Yıllardır alttan alta süren soğuk savaşın bir anda kontrolsüz bir sıcak savaşa dönme ihtimali çeşitli çevreleri tedirgin etmiş olacak ki Aralık ayının başında hükümet cephesi taktik bir geri adım atarak dersane düzenlemesinin uygulamasını iki yıllığına geri çektiğini duyurdu. İlişkilerde geçici bir rahatlama sağlayacağı düşünülen bu düzenleme de sulhe yetmiş gözükmüyor.

Başbakan Tayyip Erdoğan, Cemaati hedef alan açıklamalarına devam ederken, Amerika'da verdiği vaazlar aracılığıyla mesajlarını ileten Gülen ise her fırsatta ellerinde hükümeti sarsacak bazı belgeler olduğunu ima etmeye devam ediyor.

İktidarı paylaşamayan bu iki gerici çevre arasındaki kavganın önümüzdeki günlerde farklı farklı biçimlerde ama giderek daha şiddetlendiğini görmek süpriz olmayacak.

Ne var ki, Gezi'de de görüldüğü gibi gericilerin kendi aralarındaki bu savaşa halkın karnı giderek doyuyor. Devleti ele geçirmeye çalışanlar aynı oranda halkı ve emekçileri ele geçiremiyor.

İntikam soruşturmaları sürüyor

Bütün muhalefete gözdağı vermeye çalışan hükümet bu uğurda her yola başvuruyor. Kâh sokaklarda yurttaşları gaza boğuyor; kâh ilerici partileri, dernekleri, vakıfları çeşitli idari ve hukuki bahaneler yaratarak ezmeye çalışıyor.

Bu noktada Emniyet'ten sonra belki de en kritik görevi üstlenen kuruluş ise Maliye Bakanlığı! Hizmette "sınır tanımayan" maliyenin son olarak, milyonlarca hesabı tek tek inceleyerek Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği ÇYDD'ye mali yardımda bulunanlar hakkında incelemeler düzenlemeye başladığı ortaya çıktı. Geçen günlerde CHP Genel Başkan Yardımcısı Umut Oran'ın konuyu meclis gündemine taşımasıyla ortaya çıkan gerçeği daha sonra gazeteci Yalçın Doğan da köşesinde açıkladı.

Doğan, *Hürriyet*'teki köşesinde, İstanbul'da verdiği müfettişlerinin Cem Tüzün adlı bir vatandaşa yazı göndererek önce vergi dairesine davet ettiklerini ve burada Tüzün'e "Sen ÇYDD'ye hangi amaçla yardım ettin" diye sorduklarını açıkladı. Tüzün de "Bu ne biçim soru? ÇYDD yasalara uygun olarak kurulmuş, üstelik Bakanlar Kurulu kararıyla kamu yararına çalıştığı ilan edilmiş. Siz bana ne hakla bu derneğe yardım yaptığımı soruyorsunuz" diye tepki gösterdi.

ÇYDD'ye destek verenlere reva görülen bu uygulama karşısında, vatandaşların cebinden milyonlarca lirayı bağış adı altında toplayan Deniz Feneri, Cansuyu, İHH gibi dinci vakıf ve derneklerin de incelenip incelenmeyeceği sorusu akıllara geliyor.

Kamu emekçileri bütçeden paylarını istiyor

AKP'nin halk düşmanı siyasi ve ideolojik hedefleri doğrultusunda hazırladığı 2014 bütçesine, Kamu Emekçileri Sendikası KESK'ten tepki geldi. KESK adına Genel Başkan Lami Özgen'in yaptığı açıklamada, kamu emekçilerinin yandaş sendikalar aracılığıyla gerçekleştirilen 2014-2015 dönemini kapsayan "toplu iş sözleşmesinin" aslında "toplu satış sözleşmesi" olduğu hatırlatılarak KESK'in kaybedilen hakların takipçisi olduğu vurgulandı.

Açıklamada bütçenin, AKP'nin emperyalizmin taşeronluğunu yapmasını sağlayan politikalara, halka saldırmak için alınan yeni tomalara, gaz bombalarına, çeşitli baskı mekanizmalarına ayrılarak kamu emekçilerinden esirgenen payın zulüm için kullanıldığı belirtildi. Kamu

emekçileri adına kayıpların telafi edilmesi, maaşlara en az 300 lira zam yapılması, herkese iş ve ücret güvencesi sağlanması, ek ödemelerin emekliliğe yansıtılması, maaşların vergi artışından etkilenmemesi ve kadın emekçilere pozitif ayrımcılık uygulanması talep edildi.

DİSK'e bağlı Sosyal İş Sendikası ile Leroy Merlin Yapı Market arasında süren Toplu İş Sözleşmesi TİS görüşmelerinde anlaşma sağlanamayınca firmanın Bursa ve Ankara'daki mağazalarına 18 Eylül'de grev kararı asılmıştı.

Yapı onarım işlerinde Avrupa'da ikinci, dünyada ise dördüncü olan Leroy Merlin, Türkiye'deki ilk mağazasını 2010 yılında Bursa'da, ikinci mağazasını bir yıl sonra Ankara'da açmıştı. Ancak 2013 Nisan'dan bu yana devam eden TİS görüşmelerinde idari konular ve çalışma koşulları ile ilgili 11 maddede, parasal haklar ile ilgili maddelerin ise tamamında anlaşma sağlanamamıştı.

Dünya dördüncüsü olan Leroy Merlin Mağazası, işçilerin taleplerini kabul etmeyince Sosyal İş Sendikası greve gitmişti.

Leroy Merlin işçileri, "Türkiye'nin ilk AVM grevi" olan 16 günlük mücadelesini kazanımla sonlandırdı.

Kazanılan talepler;

Sosyal İş Sendikası yaptığı açıklamada görüşmeler sonucunda ücret zammı, toplu iş sözleşmesinin yürürlük süresi ve başka haklar konusunda kazanımlar elde edildiğini açıkladı.

Sosyal İş'in açıklamasında;

"Sendikamız ve üyelerimiz için kırmızı çizgi niteliği taşıyan toplu iş sözleşmesinin üç yıllık yapılması,

Birinci yıl için yüzde 6, ikinci ve üçüncü yıl için enflasyon oranında ücret artışı,

Mevcut yol ve yemek yardımları korunduğu gibi, 500 lira tutarında sosyal yardım paketi,

Tüm sosyal haklara ikinci ve üçüncü yıl enflasyon oranında artış yapılması"

gibi çalışma koşulları ve idari haklarda birçok kazanım elde edildiği aktarıldı. Ayrıca sendika, İşyeri Kurulu konusunda da anlaşma sağlanarak iş güvencesinin pekiştirildiğini belirtiyor.

Emsal olacak cesaret ve kazanım

Grev boyunca destek veren kişi ve kurumlara teşekkür eden Sosyal-İş Sendikası, "AVM'nin kaderi sendikayla değişir" sloganını dilimizden düşürmüştük. Leroy Merlin işçilerinin zaferi, Türkiye'nin dört bir yanında AVM'lerde çalışan yüz binlerce işçi için örgütlenme ve hak kazanma yolunu açmıştır. İşte bu yüzden son sözümüz, ilk sözümüzdür: Bu daha başlangıç mücadeleye devam!" sözleriyle Leroy Merlin grevinin AVM'lerde yaşanacak olan grevlerin ve kazanımların müjdecisi ve umudu olduğunu vurguladı.

Bişey yapmalı?!

- Genel grev!

nurdan aktaş

Kıdem Tazminatı Yasası yeniden gündemde. Kapalı kapılar arkasında görüşmeler yapılıyor! Ne idüğü belirsiz bir fona devredilmesinden söz ediliyor, oysa gerçek şu; Eğer biz işçiler bu oyunu bozamazsak kıdem hakkımızı yok edecekler!

Kıdem hakkı ilk kez 1936 yılında ilk iş kanunuyla birlikte kabul edildi. 60'larda yükselmeye başlayan sendikal mücadelelerle birlikte 1975 yılına gelindiğinde işçi sınıfı iki kazanım elde etti. Kıdem tazminatı almak için gereken 3 yıllık çalışma şartı 1 yıla düşürüldü. 1 yıl kesintisiz çalışanlar tazminata hak kazandı ve her yıl için 15 günlük olan tazminat miktarı 30 güne çıkarıldı.

Şimdi emekçiler, her yıl için 30 gün olan kıdem hakkının "en az 11, en çok 22" güne düşürülme tehlikesiyle karşı karşıya. Üstelik kıdem hakkının tamamını almak için üç koşul var; ölüm, emeklilik, patronluk.

AKP patronlarla el ele vermiş milyonlarca çalışanın hakkını gasbetmek için her yolu deniyor. Şimdi sormak lazım; siz bir avuç sermayedar ve devlet "memur"u, hangi hakla milyonlarca emekçinin mücadeleye kazandığı bu hakka el koyuyorsunuz?

Yaklaşık bir yıl önce kıdem tazminatının fona devri sendikaların, emekçilerin tepkileri sayesinde rafa kaldırılmıştı. O süreçte, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik, sayıları 1 milyonu aşan taşeron işçilerin kıdem tazminatı, yıllık izin ve diğer sosyal haklarına yönelik sıkıntıların giderilmesi için yapılan çalışmanın tamamlanma aşamasına geldiğini söylemiş ve "Kıdem Tazminatı Fonu" uygulamasının taşeron işçilerin sorunlarını çözebileceğini ifade etmişti. Maliye Bakanı Mehmet Şimşek ise istihdam artışının önündeki en büyük engellerin kıdem tazminatı yükü ve esnek istihdama geçilememesi olduğunu belirtmişti. Zaten taşeronluk sisteminin kendisi büyük bir sorun, bu sistemi ortadan kaldırmak gerekirken, diğer tüm emekçilerin kıdem hakkını gasbederek taşeron işçilerin sorunlarını çözmeye çalışmanın neresi "sorun çözmek(!)"tir?

Kısaca "Kıdem Tazminatı Yasası"nın özü şu; Patronların "yükünü" hafifleterek daha çok kazanmalarını sağlamak ve çalışanların elini kolunu bağlamak. Buna karşı çıkan iki konfederasyon DİSK ve Türk-İş kıdem hakkındaki bu geri gidişi genel grev nedeni sayacaklarını belirtti. Hak-İş Konfederasyonu Genel Başkanı Mahmut Arslan ise "İşçi sendikalarının kıdem tazminatı fonuna neden karşı çıktığını anlamıyorum(!)" diyerek hükümet yanlısı tutumunu, "sarı" rengini bir kez daha sergiledi.

Geçen yıl, artan tepkiler ve yürütülen mücadelelerle sebebiyle rafa kaldırılan bu yasa tasarısı yeniden önümüzde. Benzer ayak oyunları Genel Sağlık Sigortası yasalasından önce çok yapıldı. Tepkileri ölçerek, gidip gelip tasarıda değişiklikler yaparak, allayıp pullayarak, erteleyerek de olsa GSS yasalastı. Öngörüldüğü gibi sağlık alanındaki sorunlar artıyor. Hastanelerin özelleştirilmesi, yani sağlığın ticarileştirilmesiyle SSGSS serisi tamamlanacak. Sıra kıdem tazminatına geldi. Çalışanları "güvencesiz" bırakma çabaları hızla sürüyor. Devlet "uzlaştırıcı" kimliğinden biraz daha sıyrılarak, patronlara biraz daha yanaşılıyor, çalışanlardan biraz daha uzaklaşıyor. Elbette bu genel grev sebebidir!

AKP, iyi bilir ölümü gösterip sıtmaya razı etmeyi, ancak emekçiler de bilir ki çekirge bir sıçrar, iki sıçrar...

Mısır'ın sandıktan çıkan diktatörü Mursi yargılanıyor

Mısır halkı tarafından gayrimeşru ilan edilen ve 3 Temmuz' 2013'te milyonlarca Mısırlı'nın sokaklara çıkması sonucu devrilen diktatör Muhammed Mursi, 4 Kasım'da yargılanmak için mahkemeye çıktı. Hüsnü Mübarek diktatörlüğünü devirdikten sonra Mısır halkının başına musallat olan Müslüman Kardeşler çetesi liderlerinden Muhammed Mursi en son görüldüğü Temmuz ayından bu yana ilk defa 4 Kasım'da medya tarafından görüntülendi.

Sabah saatlerinde mahkeme karşısına çıkarılan Muhammed Mursi kendisine yöneltilen suçlamaları kabul etmediğini ve kendisinin hâlâ Mısır Cumhurbaşkanı olduğunu iddia etti. Yargılama sırasında Mursi taraftarları mahkeme dışında protesto gösterisi yapsa da,

gösteriler çok etkili olmadı.

Devrik lider Hüsnü Mübarek'in yargılandığı yerde yargılanan Mursi, yargılamayı adil bulmadığını belirtti. Mahkeme salonunda Mursi destekçileri ile karşıtları arasında gerilim yaşandı. Mursi'nin Aralık 2012'deki İttihadiye Başkanlık Sarayı önündeki olaylarda halkın katledilmesinden sorumlu olduğu açıklandı. Yargıç, Mursi'nin tutuklu yargılanmasına devam edilmesi ve gerekli bilgi ve belgelerin toplanması için duruşmayı Ocak ayına ertelediğini açıkladı. Devrik lider Mursi ile yargılanan Müslüman Kardeşler çetesinden 14 kişi geldikleri Tora hapisanesine geri gönderilirken; Mursi, Mısır'ın İskenderiye kentinde bulunan Borg Al Arap hapisanesine gönderildi.

Rusya, Suriye halkına desteğe devam ediyor

Rusya, ABD ve işbirlikçilerine karşı ülkedeki siyasi karışıklığın başından bu yana Suriye halkını destekledi. Rusya Dış İşleri Bakanlığı Sözcüsü Alexander Lukaçeviç 8 Kasım 2013 tarihinde yaptığı açıklamada Rusya'nın Suriye halkına insani yardım yapmaya devam edeceğini açıkladı.

Yerinden yurdundan olmuş birçok Suriyeli yurttaş, gıdaya ve tıbbi yardıma ihtiyaç duyuyor. Birleşmiş Milletler BM'nin açıklamasına göre ülkede yaklaşık altı buçuk milyon insan iç ya da dış göçe maruz kaldı.

Lukaçeviç yaptığı açıklamada, Suriye hükümetinin mültecilere ve ülke içinde yerinden yurdundan olanlara her türlü yardımı yapmaya çalıştığını, ancak bu yardım çalışmalarının ülkedeki Hür Suriye Ordusu HSO çetelerince engellendiğini açıkladı. Lukaçeviç yapılması planlanan ve tarihi gittikçe yaklaşan Cenevre-2 görüşmeleri öncesinde Suriye'de halkların yararı için yapılabilecek insani çözümün askerî çatışmaların sona ermesiyle sağlanacağını açıkladı.

Avustralya Başbakanı Abbott: Avustralya, Afganistan'dan çekiliyor

Avustralya Başbakanı Tony Abbott Avustralya'nın Afganistan'daki askerî varlığının sona ereceğini açıkladı. Afganistan'ı ziyaret eden Abbott, Avustralya'nın bir türlü sona ermeyen Afganistan savaşından çekileceğini açıkladı.

Abbott, yoğun güvenlik önlemleri altında Afganistan'daki Avustralya askerlerinin merkez üssü Tarin Kowt'u ziyaret etti. Avustralyalı askerlerle bir araya gelen başbakan burada, Avustralya'nın Afganistan'da bulunan yaklaşık 1500 askerinin büyük bir bölümünün yılbaşından önce çekileceğini açıkladı

Avustralya ABD'nin Afganistan'daki emperyalist savaş ve iş-

galine NATO dışında en büyük desteği veren ülke olarak biliniyor. Avustralyalı askerlerden boşalacak merkez üssü, Afgan askerlerle takviye edilecek. ABD ve işbirlikçilerinin on yılı aşkındır ülkede devam eden müdahalelerinde 40 Avustralya askeri öldü.

Abbott: "Avustralya'nın en uzun savaşı sona eriyor. Bu müdahale ne zaferle, ne de yenilgiyle sona eriyor. Fakat daha iyi bir Afganistan umudu ile ayrılıyoruz. Bugün burada hem acılarımızı kalbimize gömüyoruz, hem de sevinç içindeyiz. İşin sevinçli tarafı yıl başından önce Avustralyalı ailelerin evlatlarına kavuşacak olmaları. Acı tarafı ise her ailenin evladına kavuşamayacak olmasıdır.

ABD artık Latin Amerika'da casusluk yapamayacak

ABD emperyalizminin dünyaya yönelik her türden tehdidi dünyanın diğer ülkelerini de önlemler almaya, kendilerini ABD emperyalizminin şerrinden korumaya yöneltiyor. Bu çerçevede Latin Amerika ülkeleri de ABD'nin istihbarat alanındaki tehditlerini ve casusluk faaliyetlerini savuşturmak için ortak hareket etmeye yönelik adımlar atıyor.

Güney Amerika Ülkeleri Birliği Unasur'u oluşturan 12 ülke sadece kendileri tarafından kullanılacak bir dijital iletişim sistemi kurmaya çalışıyor. Venezüela Bilim ve Teknoloji Bakanı Manuel Fernandez'in 7 Kasım 2013 tarihinde yaptığı açıklamaya göre bu

sistem aynı zamanda bu 12 Unasur ülkesi tarafından tasarlanıp yönetilecek.

Bu platform aynı zamanda ABD'nin casusluk faaliyetlerinin tehditlerinin ortadan kaldırılmasına yönelik yerel internet hizmeti sağlayıcılar, sosyal ağ sistemlerinin oluşturulması ve iç işleme sahip e-posta sistemleri kurulmasını hedefliyor.

Arjantin, Bolivya, Brezilya, Şili, Kolombiya, Ekvador, Guyana, Paraguay, Peru, Surinam, Uruguay ve Venezüela ülkelerini çatısı altında toplayan Unasur 2004 yılında Latin Amerika'nın halkçı yönetimleri tarafından oluşturulmuştu.

Madenlerde kazalar hız kesmiyor

Maden işçileri bu çağda, yani madenlerde iş kazalarının teknolojinin işçi sağlığı ve güvenliği alanında uygulanması ile sifira indirilebileceği bir çağda, hâlâ ölmeye devam ediyor. En son ölümler İspanya'da yaşandı.

İspanya'nın kuzeybatısında bulunan Pola de Gordon kentinde-

ki Pozo Emilio del Valle maden ocağında 28 Ekim 2013 tarihinde meydana gelen kazada 6 maden işçisi yaşamını yitirdi. Birçok işçi de yaralandı.

Kaza, İspanya'da 18 yıl sonra madenlerde meydana gelmiş en acı kaza olarak tarihe geçti. Sınıflar savaşımlı olan tarih yine işçilerin metrelerce derinlikte ölmesi ile ilerledi. Yine patronların işçileri katletmesi ile ilerledi.

Yerin 694 metre altında çalışan işçiler grizu patlamasına hazırlıksız yakalandı. Zehirli gaz işçilerin çalıştığı bütün galeriyi sarınca meydana gelen patlamada işçiler koruyucu maskelerini takmaya bile zaman bulamadı.

Bu durum madenlerde işçi sağlığı ve iş güvenliğini yeniden gündeme taşıdı. Madenler ülkemizden de bildiğimiz gibi gerekli önlemlerin alınmamasından kaynaklı en çok iş cinayetlerinin işlendiği yerler olmaya devam ediyor.

Ev içi emekçileri küresel düzeyde örgütleniyor

Ev içi çalışanlar hakları için mücadeleye devam ediyor. Türkiye'de de ev içi çalışanların hakları tartışılırken bütün dünyada ev içi çalışanlar ve temsilcileri bir araya gelerek sendikal haklarını koruyacak bir platform arayışını devam ettiriyor.

Yaklaşık 40 ülkeden onlarca ev içi çalışan temsilcisi Latin Amerika ülkesi olan Uruguay'ın başkenti Montevideo'da 26-28 Ekim 2013 tarihinde bir araya gelerek ev içi çalışanların haklarını nasıl koruyacaklarını, mevcut hakları nasıl daha da ileriye taşıyabileceklerini tartıştılar.

Ev içi emekçilerinin haklarına yönelik tarihsel olarak son yıllarda özellikle Latin Amerika ülkelerinde olumlu yönde önemli yasal değişiklikler yapılırken Avrupa'da belirli zorluklarla karşılaşılıyor.

Ortadoğu ve Asya ülkelerinde ise bu konuda en geri düzenlemelere rastlamak mümkün.

Yapılan uluslararası toplantıda "Uluslararası Ev İçi İşçileri Ağı" İDWN başkanı Myrtle Witbooi "Ev içi çalışanlar yıllardır burarlarda yemek pişirme, temizlik ve çocuk bakımı gibi en can alıcı ve meşakkatli işleri yapmış olsalar da, kendilerine yönelik ayrımcılık nesiller boyu sürdü" dedi.

Yine bu çerçevede İDWN, Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu İTUC ve İnsan Hakları İzleme Komitesi "Haklarını Savunmak: Ev İçi İşçileri Hareketi ve Çalışma Reformu için Küresel Gelişmeler" başlığı altında 33 sayfalık bir rapor yayınladı.

Ev içi işçilerinin mücadelesi yeni kazanımlara gebe görünüyor.

İLO Sendika Özgürlüğü Komitesi: Hükümetler sendikal hak ihlallerine son vermeli

Uluslararası Çalışma Örgütü İLO'nun Yürütme Kurulu 15-30 Ekim 2013 tarihleri arasında yer alan toplantılarda Sendikal Özgürlükler Komitesi'nin raporunu kabul etti. Sendikal Özgürlükler Komitesi sendikal hak ihlalleri konusunda belirli ülkelerin yükümlülüklerini yerine getirmelerini istedi.

Bu çerçevede İLO Sendika Özgürlüğü Komitesi, İLO Yürütme Kurulu'nun dikkatini özellikle üç ülkede, Kamboçya, Fiji ve Filipinler'de yaşanan sendikal hak ihlallerine çekti. Komite, Kamboçya'da geçen on yıl içinde 3 sendikacının katledildiğini açıkladı. Komite, Kamboçya hükümetinden katledilen sendikacıların davasının yeniden açılmasını

ve olayların kapsamlı şekilde soruşturulmasını talep etti.

Komite, Fiji'de sendikacılara ve sendikal işçilere yönelik sistematik tacizler, hakaretler, gözaltılar, tutuklamalar, sendikaların iç işleyişlerine müdahaleler ve sendikal toplantıların kısıtlanmasına yönelik hükümet faaliyetlerinin devam ettiğini açıkladı.

Yine Komite'nin dikkat çektiği diğer ülke ise Filipinler. Komite sendika özgürlüğüne yönelik kısıtlamaların, sendika karşıtı politikaların Filipinler Ekonomik Bölgesi'nde devam ettiğini açıkladı. Filipinler'de de sendikacılara ve sendikal işçilere yönelik tehditler, saldırılar, gözdağı, kara listeye alma, kriminalize etme gibi hak ihlalleri devam ediyor.

İLO Sendika Özgürlüğü Komitesi başkanı diğer hükümetlerle birlikte özellikle bu üç ülke hükümetlerinin İLO'nun tavsiye ve kararlarını takip etmelerini ve bu hak ihlallerinin ortadan kaldırılması için gereken önlemlerin alınmasını talep etti.

Afganistan'da kan durmuyor

Yıllardır süren işgal Afganistan'a kan ve gözyaşı getirmeye devam ediyor. Bugüne kadar onbinlerce cana mal olan işgal sürecinde ölüm haberleri hız kesmiyor. En son Ekim ayının son günlerinde Faryab vilayetinde yaşandığı öğrenilen çatışmada en az 13 kişinin

öldüğü, çok sayıda kişinin de yaralandığı öğrenildi.

Afgan ordu kaynakları da doğrulanan haberlerde hem Taliban milislerinden, hem de ordu güçlerinden kayıpların olduğu, ancak sivil kayıpların da yaşanmasının muhtemel olduğu öğrenildi.

TMMOB hedef tahtasına konulmuş durumda

Tayfun Kahraman

AKP'nin talanları kendini en çok doğal ve tarihî çevremizin tahribatı ile şehirlerimizde gösteriyor. Ardı ardına yükselen AVM'ler, kentsel dönüşüm adı altında insanların evlerinden edilmesi, İstanbul'un silüetini bozan gökdelenler, çayları ve dereleri zincirleyen HES'ler. Bütün bu yağma ve talanın en somut örneği olarak Taksim Gezi Parkı'na yapılması planlanan Topçu Kışlası adı altındaki AVM ve meydanın kitlelere kapatılması girişimleri.

Bu talana karşı çıkan odaklardan en önemlilerinden biri TMMOB oldu. AKP'nin bütün çılgın projelerini halk yararına bilimsel süzgeçten geçiren ve kamu zararına yol açan bütün projelere karşı çıkan bir meslek örgütü olarak TMMOB Mayıs-Haziran Büyük Halk Direnişi öncesinde de AKP'nin hedefindeydi. Halkın direnişinde de bütün olanaklarını halkın demokratik tepkisine sunan TMMOB Taksim Dayanışması'nın önemli bir gücü hâline gelmişti. Bu nedenle AKP'nin ciddi saldırıları altında bulunuyor.

Bu süreci İstanbul Şehir Plancıları Odası İstanbul Şube Başkanı Tayfun Kahraman'a sorduk.

Kahraman, aynı zamanda Taksim Dayanışması'nın sekreteryasında yer alıyor. Taksim Dayanışmasının temsilci olarak seçtiği isimlerden biri.

yenidünya: Son yıllarda meslek odalarından, özellikle de Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği TMMOB'dan çok söz eder olduk.

Tabii bunun en önemli nedenlerinden biri de Taksim Dayanışması'ndaki TMMOB'un rolü idi.

Neydi Taksim Dayanışması'nın karşı çıktığı? Meslek odalarının bu karşı çıkıştaki rolü ne oldu?

Tayfun Kahraman: Burada pek çok konuda sorunlar yaşayan ve kaynayan bir toplumun, bir sürü olay arka arkaya geldikten sonra patlamasını gördük. Orada bizlere yani TMMOB'la birlikte öncülük eden bileşenlere yapılmış olan müdahale ve polis şiddeti Taksim'deki ateşi yaktı. Yani ilk oradan tutuşturdu diyelim. Tabii bunca yıldır örgütlü olan meslek odalarının bugüne kadar sağlamış olduğu meşru zeminin de faydası olduğunu ve bu meşru zemin nedeniyle insanların bu alana güvendiklerini, bu alanda yer almak için geldiklerini söylemek gerekiyor.

“TMMOB'la birlikte öncülük eden bileşenlere yapılmış olan müdahale ve polis şiddeti Taksim'deki ateşi yaktı. İlk oradan tutuşturdu.”

Meslek odalarının esas üstlendiği şey Türkiye'de hep şikayet ettiğimiz sivil toplumun yaratılabilmesi oldu.

“Bunca yıldır örgütlü olan meslek odalarının bugüne kadar sağlamış olduğu meşru zeminin de faydası olduğunu gördük.”

Bizler, biliyorsunuz kamu kurumu niteliğindeki meslek örgütleri olsak da, hep sivil toplum örgütleri olarak anıldık. Bu nedenle böyle bir süreçte TMMOB üzerine düşen görevi yerine getirmiş oldu. Tabii

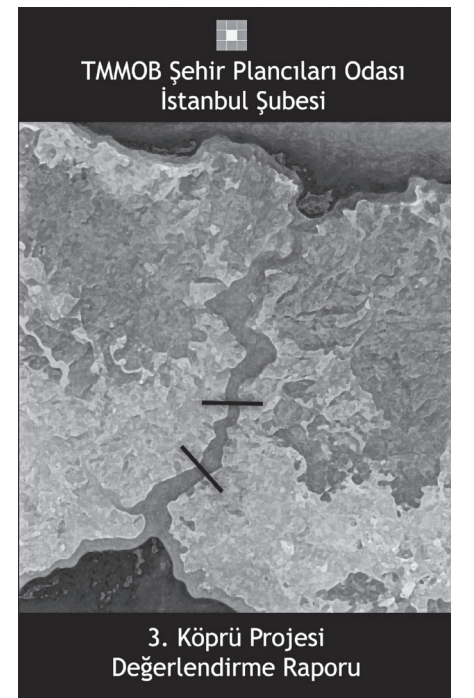
hemen arkasından da TMMOB üzerinde çok büyük baskılar kurulmaya çalışıldı. Şu an hâlâ da bu baskılar devam ediyor. TMMOB'a yönelik, özellikle gelir kaynakları üzerinde yaratılan, denetimle bir anlamda sesi kısılmaya çalışılıyor.

yenidünya: Şu an üçüncü köprü yapımı için kuzey ormanları talan ediliyor. Benzer şekilde Haliç tersanesi, Cevizli tekel alanının devri gibi konular var. Birçok semtte de kentsel dönüşüm adı altında yapılaşmalar söz konusu. Siz şehir plancısı olarak yapılaşmanın bu kadar hızlanması hakkında ne düşünüyorsunuz?

Tayfun Kahraman: Özellikle üçüncü köprü örneğini siz de verdiniz. Geçen haftalarda Tempo dergisi bölgenin havadan çekimini yayınlamıştı. Orada çok net şekilde doğada yapılan kıyımını, bugüne kadar “Fundalık bu alanlar” diyenlerin ne kadar yanıldıklarını göstermiş oldu bu fotoğraflar.

“TMMOB'a düşen görevi, TMMOB yerine getirmiş oldu. Tabii hemen arkasından da TMMOB üzerinde çok büyük baskılar kurulmaya çalışıldı.”

Bizler TMMOB Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi olarak rapor hazırladık. İnternet sitemizde bu rapora ulaşabilirsiniz. (http://www.spoist.org/dokuman/Raporlarımız/spoist_3.koprurapor.pdf)

Üçüncü köprü'nün yaratacağı doğal yıkım ve kente getireceği yüklere ilişkin, bu rapor üzerinden konuşursak İstanbul'un kuzey ormanlarının yaklaşık dörtte biri yol yapımıyla birlikte ortadan kaldırılacak. Geri kalan bölümü ise daha önceki köprülerde gördüğümüz gibi bu yolun yapılmasıyla birlikte gündeme gelecek olan yeni yerleşim alanlarıyla birlikte işgal edilecek.

İstanbul'un akciğerleri ve su havzalarının bulunduğu bu alan tamamen yok edilecek.

“İstanbul'un yaşanamayacak hâle getirilmek istenmesine karşı çıkıyoruz.”

TMMOB'un karşı çıkma nedeni bu. Yani İstanbul'un yaşanamayacak bir kent hâline getirilmek istenmesine karşı çıkıyoruz. Ama biliyorsunuz, kent merkezinde artık kentsel arsa kalmadı. Kentsel arsaların yaratılması için de çok büyük çaba harcanıyor. Şu an bizim ekonomimiz tamamen lokomotif sektör olan inşaat sektörüne dayalı bir şekilde ilerliyor. Bu ilerlemeyi sürdürebilmeleri için yeni kentsel arsalar yaratılabilmesi gerekiyor. Bunun için de böyle üçüncü köprü gibi altyapı projeleri gerçekleştirilmek isteniyor.

“Kentsel arsalar yaratabilmek için üçüncü köprü gibi altyapı projeleri gerçekleştirilmek isteniyor.”

Haliç'te yapılan da, Cevizli tekel arazisinde yapılan da bu. Kamuya ait alanları kentsel arsa hâline getirerek piyasa koşulları içerisinde değerlendirmek.”

Haliç'te yapılan da, Cevizli tekel arazisinde yapılan da kent arazi- si içinde kalmış, artık sayıları çok az olan kamuya ait alanları kentsel arsa hâline getirerek piyasa koşulları içerisinde değerlendirmek. Hükümet bunları bugüne kadar gerçekleştirdi. Son 10 yılda kamusal niteliğini koruyan arsa neredeyse kalmadı.

yenidünya: Son olarak Marmaray tüneli gündemimize girdi. Güvenliği konusunda birçok iddia var. TMMOB'a bağlı odaların bu konuda da birçok açıklaması var. Normal şartlar altında böyle büyük bir proje devreye alınırken TMMOB'un nasıl bir konumu olması gerekir. Bizim ülkemizde bu süreç nasıl işliyor?

Tayfun Kahraman: Marmaray'ı önce şöyle tartışmak gerekiyor. Yani bir şehir plancısı olarak benim tartışmam gereken nokta “kent içinde rahatlamaya neden olacak mı?” Marmaray'ın taşıma kapasitesi neredeyse dört köprüye eşit. Bir Marmaray dört köprü de-

mek. Eğer amaç insan taşımaksa bu şekilde raylı sistemlerle iki yaka arasındaki geçişleri organize etmek gerektiğini defalarca dile getirdik. Bu nedenle Marmaray projesinin kent içi ulaşım anlamında, bugün neredeyse en büyük problem olan trafik problemini çözmek adına büyük bir girişim olduğunu söylemek lazım.

“Marmaray uzun soluklu bir işti, 90'lı yılların başında konuşulmaya başlandı, projelendirildi. Ancak günümüzde inşaatı tamamlanabildi. Fakat şunu söylemek lazım bu inşaatın tamamlanmasıyla alelacele açıldığını gördük.”

Bu uzun soluklu bir işti, 90'lı yılların başında konuşulmaya başlandı, projelendirildi. Ancak günümüzde inşaatı tamamlanabildi. Fakat şunu söylemek lazım bu inşaatın tamamlanmasıyla alelacele açıldığını gördük. İlgili meslek odaları güvenlik önlemlerinin yeterli olmadığını söyleyerek itirazlarını dile getirdi. Bu alan benim uzmanlık alanım olmadığı için görüş bildirmem doğru olmaz ama meslek odalarının söylediğini size iletebilirim. Özellikle güvenlik konusunda raylı sistemin güvenliğini sağlayacak gerekli ve yeterli ekipman koşulları oluşturulmadan bir açılış yapılması acı bir sonla projenin heba edilmesi anlamına gelebilir.

“Özellikle güvenlik konusunda raylı sistemin güvenliğini sağlayacak gerekli ve yeterli ekipman koşulları oluşturulmadan bir açılış yapılması acı bir sonla projenin heba edilmesi anlamına gelebilir.”

yenidünya: Bu tür projelerde meslek odalarının görüşleri alınıyor mu?

Tayfun Kahraman: Artık alınmıyor. TMMOB, hükümet tarafından hedef tahtasına konulmuş durumda. Kurumun görüşleri, bizlerin hazırladığı onlarca rapor görmezden geliniyor. Bizim esas sıkıntımız da bu aslında.

yenidünya: AKP, TMMOB'un yasal konumuyla ilgili birçok değişiklik yapmak istiyor. Odaları mali denetime tutma kararı aldı. Bazı odaları da Çevre ve Şehircilik Bakanlığının denetimine alma niyetinde. Bu kararın odalara yansması ne olur? Hükümet böyle bir adımla neyi planlıyor?

Tayfun Kahraman: Biz şu an mali anlamda zorluklar yaşıyoruz. Çünkü yapılmış olan düzenlemelerle birlikte mali kaynaklarımız kesilmek istendi, büyük oranda da kesildi. Hükümetin de istediği buydu zaten. Lakin TMMOB ke-

penk mi kapatacak? Hayır. Sınırlı bütçelerle de olsa faaliyetlerini sürdürecektir. Biz fedakârlık yapmaya da hazırız. 80 Darbesi sonrasında, 82 Anayasası'nda yapılan düzenlemelerle 6335 sayılı TMMOB kanununa bir madde eklendi, bu maddeye göre meslek odalarının ilgili bakanlıklar tarafından denetimi gündeme getirildi. Bugüne kadar uygulanmayan bir maddeydi bu. Darbeyle birlikte gelen yasalardan getirmiş olduğu bu hüküm TMMOB üzerinde uygulanmaya çalışılıyor. Bununla birlikte idari ve mali denetimler bakanlıklar tarafından yapılacak. Tabii ki bizlerin hesap veremeyeceği bir durum yok, bizler kamusal faaliyetlerimize devam edeceğiz.

“Yapılmış olan düzenlemelerle birlikte mali kaynaklarımız kesilmek istendi, büyük oranda da kesildi. Hükümetin de istediği buydu zaten. Lakin TMMOB kepenk mi kapatacak? Hayır.”

Daha önce TMMOB yönetimleri ele geçirilmeye çalışıldı. Bu konuda başarısız olunca da TMMOB'u denetim altına almak ve bu denetimle birlikte sesi kısılmak isteniyor. Bu çok açık.

**söyleşi: nurdan aktaş
deniz özman**

Seçimlerde HDP de var

15 Ekim 2012'de kurulan Halkların Demokratik Kongresi HDK bileşenleri tarafından kurulan Halkların Demokratik Partisi HDP, gerçek anlamda kuruluşunu 27 Ekim 2013'te yapılan Genel Kurulu'yla tamamladı.

HDP, milletvekilleri Sebahat Tuncel, Ertuğrul Kürkçü, Sırrı Süreyya Önder ve Levent Tüzel'in de katılımıyla mecliste temsil edilen beşinci parti oldu. HDP'nin eşbaşkanlığını Sebahat Tuncel ve Ertuğrul Kürkçü üstlendi.

Batıda HDP, doğuda BDP

Yeni partinin oluşmasıyla HDK ittifakının yerel seçimlerde izleyeceği taktik büyük oranda belli oldu. Kürt illerinde seçimlere BDP çatısı altında girilirken diğer yerlerde ise HDP adıyla girilecek. Yerel seçimlerin ardından BDP'nin de tamamen HDP'ye katılması bekleniyor.

Müzakere partisi

Ağırlığını BDP'nin oluşturduğu ve birçok farklı siyasal oluşumu barındıran HDP'nin kongresinde bir yandan Mayıs-Haziran Büyük Halk Direnişi'nin sahiplenilmesi iddiası taşınırken bir yandan da AKP ile müzakerenin sürdürülmesinin önemi vurgulandı.

Kongrede okunan mesajında Abdullah Öcalan, "1971 devrimciliği devlete isyan devrimciliğidir. 40 yıldan sonra artık devletle müzakere önemlidir. Zira devrimci mücadele ancak nitelikli bir müzakere süreciyle kalıcı bir insanlık kazanımına dönüşebilir. Bu itibarla hep omuzlarımda hissettiğim bu tarihsel emaneti yeni bir anlayışla sizlerin üstlenmesi ve yükseltilere taşıması dileğiyle kongremizi kutluyor devrimci selamlarımı iletiyorum" diyerek partinin misyonunu "1971 devrimciliğinin" müzakere

aracı olarak tanımladı.

BDP yöneticilerinin ve milletvekillerin geniş olarak destek verdiği kongreye katılmayan Selahattin Demirtaş'ın ise bir dizi temaslarda bulunmak amacıyla ABD'ye hareket ettiği açıklandı.

Mecliste Kürt kimliği tartışması: Kürtler olmasa Kürt sorunu ne de güzel çözülecek!

Hükümet bir yandan Kürt sorununun aşılması için çözüm süreci işlettiğini söylüyor, öte yandan Kürt kimliğine Meclis'te bile tahammül edemiyor.

Aralık ayı Kürt sorununda ardı ardına patlak veren gelişmelere sahne oldu. Yüksekova'da yaşanan çatışmada üç Kürt yurttaşın hayatını kaybettiği günlerde Mecliste de "Kürdistan" tartışması yaşandı. Bütçe görüşmeleri sırasında BDP'li vekillerin yazmış olduğu muhalefet şerhinde "Kürdistan" ifadesinin yer alması AKP'yi harekete geçirdi. Konunun gündeme gelmesinin ardından MHP ve CHP'li bazı milletvekilleri de Genel Kurul'da görüşülen tartışmaya katıldı. BDP'lilerin adeta linç edilmek istendiği tartışmada yumruklar havada uçtu. Sataşmalar üzerine meclis kürsüsünde söz alan BDP Grup Başkan Vekili İdris Baluken, "(Başbakan) Kürdistan'ın tarihsel bir realite olduğunu iki hafta önceki grup toplantısında söyledi, Başbakan'ın dediklerini okuyun. Burada aksi bir görüşü savunmanızı kı-

nıyorum" dedi. Baluken'in konuşmasının ardından söz alan AKP Grup Başkan Vekili Mahir Ünal ise "Kürt halk önderi, Kürt tutsaklar, PKK lideri gibi ifadesini kabul edemeyiz. AKP'ye oy veren Kürtlerin önderi olmayan birisine siz nasıl Kürt halk önderi diyeceksiniz. Bir de bunu kabul etmemizi bekleyeceksiniz. Bunu kabul etmiyoruz" dedi.

Meclis Başkan Vekili Sadık Yakut ise konuşmaların tamamlanmasının ardından muhalefet şerhinde Anayasa ve iç tüzüğün ihlal edildiğini belirterek BDP'nin şerhinin Anayasa'nın 3 ve 14'üncü maddelerine aykırı olduğunu ileri sürdü. Ardından yapılan oylamada AKP, CHP ve MHP'li milletvekillerinin verdiği oylar ile BDP'nin içerisinde "Kürdistan" ifadesini kullandığı muhalefet şerhi bütçe için hazırlanan kaptan ve katalogdan çıkartıldı.

Böylece bunca yaşananlardan sonra bile en yetkili temsil organı olan Meclis'te Kürt kimliğinin tartışılmasına imkân verilmemiş bir kez daha görülmüş oldu.

Müzakere süreci ne durumda?

İmralı'da MİT Müsteşarı Hakan Fidan ve Öcalan arasındaki görüşmelerle başlayan müzakere süreci birkaç kritik aşamada tıkanma sinyalleri verse de devam ediyor.

Özellikle hükümetin somut adım atacağına dair umutlar yarattığı demokrasi paketinin açıklanmasının, Kürt siyasal çevreleri başta olmak üzere konuyla ilgili tüm çevrelerde hayal kırıklığına yol açması sürecin gerilmesine neden olmuştu.

BDP ve Kandil açıkça beklentilerinin karşılanmadığını ve hükümetin somut adımlar atması gerektiğini belirtti.

Abdullah Öcalan ise beklentilerinin karşılanmadığını belirtse de süreçle ilgili umudunu koruduğunu söyleyerek müzakerelerin sürmesi için açık kapı bıraktı.

Erdoğan memnun, ya Kürtler?

Demokrasi paketi ile sembolik birkaç konuda iyileştirme sağlayacağına söz veren AKP hükümeti konunun özünü ilgili hiçbir somut adım atmayarak oyalama taktikini sürdürdü. Bazı yerleşimlerin eski Kürtçe isimlerinin geri verilmesi, Tuncel'in Dersim olmasının yolunun açılması, Kürtçe'nin ancak özel okullarda serbest hâle getirilmesi gibi iyileştirmeler mevcut.

Buna karşılık milletvekilleri dahil olmak üzere binlerce Kürt siyasetçi hâlâ cezaevinde tutuluyor. Rojava'da AKP destekli katliamlar devam ederken bir de iki bölge arasına beton duvar örmeğe başladılar. Baştan beri tartışma konularının başında yer alan İmralı'daki koşullarda da hiçbir iyileştirme yok. Kalekol yapımı ve askerî hazırlıklar ise had safhada sürdürülüyor.

Ve Balbay özgür!

Gazeteci Mustafa Balbay yaklaşık 5 yıl sonra özgürlüğüne kavuştu.

Ergenekon davası kapsamında tutuklanıp yaklaşık 5 yıl cezaevinde kalan Mustafa Balbay, Anayasa Mahkemesinin hakkında verdiği "uzun tutukluluk nedeniyle hak ihlaline uğradığı" kararın ardından İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından tahliye edildi. Hakkında kesinleşmiş bir mahkûmiyet kararı bulunmayan Balbay'ın bugüne kadar yaptığı bütün tahliye talepleri basit gerekçelerle reddedilmiş ve Balbay özgürlüğünden mahrum bırakılmıştı.

Balbay serbest kaldıktan sonra Ankara'ya geçerek mecliste milletvekili yemini etti. Anayasa Mahkemesi'nin vermiş olduğu bu karar, hapiste ki diğer milletvekilleri için de emsal niteliğinde.

Sovyet Devrimi üzerine düşünceler

Ekim Devrimi'nin Rusya gibi kapitalizmin az gelişmiş olduğu bir ülkede meydana gelmesi her düşünceden siyaset bilimcinin üzerinde tartıştığı bir konu olmuştur. Bu tartışmaya dayanak olarak Marks'ın geliştirdiği toplumsal değişim düşüncesi öne sürülür. Bu düşüncenin temelinde ise eski toplumsal ilişkilerin kendisini var eden tüm siyasal-ekonomik olanakları tüketmeden yeni bir toplumsal ilişkinin kurulamayacağı düşüncesi vardır. Ve yine bu düşüncenin devamında ancak gelişmiş bir kapitalist ülkede devrimin mümkün olabileceği düşüncesi vardır. Eski toplumun "olanakları"nın ne olduğu ve bunların ne dereceye kadar süreceğinin şematik bir yol haritasının olmadığı da yine -başta marksistler olmak üzere- tartışılan bir durumdur.

Ekim Devrimi "Manifestoya" karşı bir devrim değildir. Manifesto sadece burjuvaların, din adamlarının değil; çarın da komünizm hayaletinden korktuğunu ifade ederek başlar sözlerine. Teori, doğası gereği, ideal koşulların üzerinden kurar kendisini. Ancak Marksizm sadece bir toplumsal teori değil, eylemci bir dünya kavrayışıdır. Ekonomik-politik bir çözümlenmeyi mekanik bir kavrayışla değişim isteğinden ve gücünden yoksun bir toplumsal hâl olarak kavramak marksizmi sadece teorik aydınlanma kaynağı olarak görmek anlamına gelir.

Dünyamızın ilk sosyalist devrimi tam da olması gereken bir coğrafyada olmuştur. Devrimci durum ile devrimin kendisini birbirinden ayırarak söylersek Rusya, kapitalizmin tüm olanak ve çelişkilerini içinde barındıran ekonomik-siyasal bir yapı idi.

Kapitalizmin Rusya'daki durumu ile ilgili birkaç veri dahi sosyalist bir devrimin nesnel önkoşullarının varlığını ortaya koyar.

"1913 yılı itibarı ile Rusya, Dünya'daki beşinci en büyük endüstriyel güç hâline gelmişti"¹

"Sanayileşmenin, kentleşmenin, iç göçün ve yeni toplumsal sınıfların ortaya çıkışının etkisi otokratik devletin temellerini aşındırmaya hizmet eden güçleri ortaya çıkarmak üzereydi"²

"Demiryolu inşaatlarının harekete geçirdiği pazarın hızla yayılması, köylülerin tarımdan elde ettiği kazançlarına sanayide, ticarete, el sanatlarında ve daha iyi durumdaki çiftliklerde çalışarak ilavede bulunmalarına olanak sağladı... Pazarın yayılması ayrıca ticari tahıl üretimini teşvik ederek Rusya'yı 1913 yılında dünyanın önde gelen

tahıl ihracatçısı hâline getirdi"³

"Rus emperyalizminin önemli bir özelliği yabancı sermayenin güçlü etkisi altında gelişmiş olmasıydı. 19. yüzyılın sonuna doğru İngiliz, Fransız, Belçika ve Alman sermayesi ekonominin en önemli dallarının denetimini ele geçirek Rusya'nın belli başlı alanlarına akmaya başladı."⁴

"Birinci Dünya savaşından hemen önce Rusya'daki tekeller ülkedeki önemli sanayilerin tümünün denetimini ele geçirmişti. En güçlü tekeller arasında ilk sıralarda yer alanlar şunlardı: İç pazarda demir ve çelik satışının yüzde 80'inden fazlasını elinde tutan Prodamet tekeli, yük vagonlarıyla taşımacılıkta ulusun tüm gereksinimini karşılayan bir başka tekel, Prodvagon; ve tüm petrol sanayini denetleyen Oil, Shell, Nobel grupları. Rus sanayi İngiltere ve Fransa'dan daha fazla, Almanya ve ABD'den daha az tekelleşmişti."⁵

"Savaşın arefesinde istihdam 3.1 milyonu fabrika işçisi, geri kalanı da demiryollarında ve yapım işlerinde çalışanlar olmak üzere 6.3 milyona ulaşıyordu. Savaş sırasında işçi sayısı başta büyük işletmelerde olmak üzere daha da arttı. 1915'te Rusya işçilerinin hemen hemen yüzde 60'ı her biri 500'den çok işçi çalıştıran işletmelerde istihdam ediliyordu. Bu oran dünyadaki en yüksek işçi sınıfı yoğunluğuydu. Çok gelişmiş bir ülke olan ABD'de bile bu oran yukardakinin ancak üçte biri kadardı."⁶

Sosyalizmin prematüre doğduğunu iddia edenler Rusya'da sosyalizmin maddi koşullarını sağlayacak olan kapitalizmin yetersizliğini iddia ede gelmişlerdir. Bu iddiada bulunanlar toplumsal sınıflar kadar ekonomik koşulların da hiçbir zaman saf hâlde bulunamayacağını, çok katmanlı ve birbiriyle iç içe geçmiş gerçekliğin yaşamın doğal hâli olduğunu unutmaya benziyorlar. Devrimler laboratuvarlarda ideal koşullarda değil, sokaklarda ve reel koşullarda meydana geliyor.

İtalyan Komünist Gramsci Rusya'daki devrimi "Kapitale karşı devrim" olarak nitelerken aslında tarihsel materyalizmin gerçeklik sahnesinde aldığı biçime vurgu yapıyordu. "Bolşevik devrimi kesin bir biçimde Rus halkının genel bir devriminin parçasıdır artık. Maksimalistler (Bolşevikler) iki ay öncesine dek, olayların durgunlaşmaması, gelecek itkisinin birdenbi-

re durmaması ve nihai bir çözüme -burjuva çözüme- izin vermemesini temin etmek için gerek duyulan etkin özneler konumundaydı. Bugün bu Maksimalistler iktidarı ele geçirdiler ve kendi diktatörlüklerini kurdular. Bolşevik devrimi, olaylara ilişkin olmaktan çok ideolojilere ilişkin bir devrimdir... Bu Karl Marks'ın *Kapital*'ine karşı bir devrimdir. Rusya'da Marks'ın *Kapital*'i proleteriyadan çok burjuvazinin kitabıydı... Marks önceden görülebileni gördü. Fakat Avrupa'daki savaşı önceden göremedi. Daha doğrusu bu savaşın bu kadar uzun süreceğini ya da böylesine sonuçlar doğuracağını önceden göremedi... Rusya'da halkın kolektif iradesini uyandıracaklarını öngöremedi."⁷

Yine daha çok Batı'daki üniversitelerin "Marksolog" akademisyenlerin bir diğer savı Ekim Devriminin devrim değil, darbe olduğudur. Onlara göre Bolşevikler Lenin önderliğinde Geçici Hükümete karşı bir darbeyle iktidarı ele geçirmişlerdi. Tezlerinin sonucu Lenin'i, komplocu Bolşevikler'i darbeci ilan ediyordu.

Silahlı ayaklanmanın çok iyi derecede planlanmış olması, Fransız burjuva devrimine ve Paris Komünü'ne göre neredeyse kansasız gerçekleşmiş olması onları belki de böyle düşünmeye sevk ediyor. Ancak asıl eksiklik bir darbe ile bir devrim arasındaki farkı görememiş olmalarıdır. Darbeler daha çok siyasal erkteki fraksiyonların birbirine karşı zora dayanan yönetim değişiklikleridir... Ekim devrimini bu form içinde görmek Rusya'daki devasa toplumsal-sınıfsal huzursuzluğu ve iktidarı hedefleyen kitlesel iradeyi görmemek olur.

Chris Harman durumu çok iyi belirtiyor. "Ekim devrimi yine de insan-dışı faktörlerin mekanik bir gelişmesinin sonucu değildi. Bu faktörlere karşı belirli bir şekilde tepki gösteren insan kitlelerine -işçilere, köylülere ve askerlere- dayanıyordu. İşte tam bu noktada Lenin ve Bolşevikler belirleyici bir rol oynadılar. Onlar olmasaydı da grevler, protestolar, fabrikalara işçilerce el koymalar, topraksız köylülerin sahiplerinin mülklerine saldırması, isyanlar ve Rus olmayan uluslar arasında ayaklanmalar olurdu. Ama bunlar bilinçli şekilde bir araya gelemezdi. Bunun yerine birbirlerine düşebilir, işsizleri, çaresiz askerleri ve kafası karışmış köylüleri, eski düzenin kalıntılarınca sürdürülen Yahudi karşıtı ve Rus milliyetçisi ajitasyonlara kurban verebilirlerdi. Bu koşullar altında askerî bir diktatörlük kurmak için Ağustos ayında Petrograd üzerine

yürümeye kalkan General Kornilov gibi birisi için başarı kuşkusuz mümkün olabilirdi. Kapitalist demokrasinin 1917 Rusya'sında hiçbir yaşama şansı yoktu; ama bu durum aç ve çaresiz halkın kendi ıstıraplarından yararlanacak bir sağ kanat diktatörlüğü de ihtimal dışında bırakmıyordu...

Farkı yaratan şey devrimci sosyalist bir partinin, devrimden önceki yaklaşık 15 yıl içinde Rusya'nın işçilerinin önemli bir çekirdeğinin bağlılığını kazanmış olmasıydı. Ülkenin genelde sanayileşmesinin geriliğine rağmen, Petrograd'da ve birkaç başka şehirde büyük fabrikalar çoğalmıştı. 1914 yılında Petrograd'ın 250.000 sanayi işçisi 500 ya da daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinde çalışıyordu; ki bu oran Batı'nın ileri kapitalizmlerinden daha yüksek bir orandı. Buralar 1890'lardan itibaren sosyalist propaganda ve ajitasyon için verimli bir zemin oluşturmuştu."⁸

Tüm yukarıdaki anlatımların ve verilerin ışığında Rus devrimini değerlendirmek yine de eksik kalır. Kapitalizmin ve yönetici sınıfların bunalımı ile bu bunalımı iliklerinde hisseden ve değişim gerekliliğini kavramış bulunan halk kitlelerinin eylemi arasında doğru bir köprü ve yönlendirici görevi gören Bolşevik Parti'nin ve başta merkez komitesi olmak üzere deneyimli ve fedakâr kadrolarının tarihsel değişimin sağlanmasındaki önemini belirtmeden geçemeyiz.

Bolşevik Parti her şeyden önce bir güven odağıydı. Her biri uzun mücadele süreçlerinde ve hapishanelerde yetişmiş yetenekli bir yönetici kadroya sahipti. Bu ekip eylemci niteliklerinin yanında kendilerini iyi yetiştirmiş entelektüel ve teorik kapasiteleri yüksek bir ekipti. Devrimde odaklanmış, her biri yapabileceği işleri üstlenmiş ve sınırlarının farkında olan, kendi gerçeğini toplumsal gerçekliğin önüne koymayan bir ekip tarafından yönetiliyordu. Bolşevik Parti enerjisini hedeflerinden ve demokratizminden alıyordu. Her karar alınmadan önce uzun uzadıya tam özgürlük içinde tartışılıyor ve mutlaka oylama ile alınıyordu.

Lenin ile bir başka parti yöneticisi arasında bu tartışmalarda ve oylamalarda fark söz konusu değildi. Demokratizmin, tartışma özgürlüğü ve çoğunluk olma hakkının önünde bir engel olmayışı önerilerin ve kararların, sorunun ruhuna ve çözümüne uygun olmasını sağlıyordu.

8 *Halkların Dünya Tarihi*, Chris Harman.

1 *Rus Devrimi*, S. A. Smith.

2 A.g.e.

3 *Ekim Devrimi Tarihi*, SSCB Bilimler Akademisi.

4 A.g.e.

5 A.g.e.

6 A.g.e.

7 *Seçme Yazılar, 1916-1926*, Gramsci.

Büyük dönüşüm

2014'ün yaklaştığı şu günlerde, yetmişinci yıla girecek olan ve ilk kez 1944'te Amerika'da yayınlanan Karl Polanyi'nin *Büyük Dönüşüm* adlı kitabından söz etmek istiyorum. İlk cümlesi "Ondukuzuncu yüzyıl uygarlığı çöktü" diye başlayan bu kitapta Polanyi, vahşi kapitalizm koşullarının doğuşuna ve "piyasa"nın ilk olduğu dönemlere dair önemli tahlillerde bulunuyor. Kitabı önemli kılan, insanın doğasını, özünü hiçe sayan ve kapitalizmin sömürü çarkı olan "kendi kurallına göre işleyen piyasa" sistemini kıyasıya eleştirmiş olması.

Özünde kapitalist sistemin güler yüzlü görünümünden başka bir şey olmasa da, her şeye rağmen insanın refahını ön planda tutan, "sosyal devlet" kazanımlarını geriye götüren bir dönemden geçtiğimizi artık herkes biliyor. Günümüzde "kuralsız" ve "esnek" çalışma modeli ile "tam istihdam" koşullarına göre sömürü düzeyi artmış durumda. Çalışanlar hem iş, hem de gelecek güvencesinden yoksun durumda. Buna paralel olarak birçok sosyal hak yitirilmekte.

Bilinçli olarak yaratılan "bilinc" yitimi

Burada dikkati çekmek istediğim konu, aynı zamanda hak bilincinin kaybettirilmeye çalışılması. Emeğini satarak geçinen çalışanlar, temel haklarını (örneğin bir kazanım olarak hâlen sahip olduğumuz kıdem tazminatı bunlardan biri) her geçen gün yitiriyorlar. Benzer şekilde sosyal güvenlik hakları budanırken onun yerini özellikle AKP hükümetlerinde yansımasını bulan "şartlı nakit yardımı" gibi düzensiz, herkese "eşitlik" temelinde ulaşmayan sözde "sosyal yardımlar" almaktadır. Örneğin etrafında fırtına koparılan, eşini kaybetmiş ve güvencesi olmayan kadınlara yapılan ve alt tarafı 250 lira tutarındaki yardım buna iyi bir örnek. İnsanlar bilinçli bir şekilde bir "hak" olarak görmesi gereken böyle bir ödeneği, bir "yardım" olarak, kendisine bunu ödeyenlerin de "iyilik" ve "insaf"ına bırakılarak alıyor. Dolayısıyla, ne böylesi bir tutarın düşüklüğünü sorguluyor, ne de aslında temel yurttaşlık haklarından yoksun bırakıldığının farkına varabiliyor.

"Hak" bilinci yok olurken...

İşte, Polanyi'yi yeniden hatırlamak bu nedenle de çok anlamlı. Polanyi, İngiltere'den verdiği bir örnekle, insan emeğini giderek daha fazla sömüren piyasacı sisteme paralel olarak, 1795'te getirilen yoksullara belirli bir asgari gelir sağlanması için ekme fiyatlarına göre düzenlenen Speenhamland yardım yasasını ele alıyor ve bu yasanın "emek" piyasasının kendi dinamikleriyle oluşmasına ket vurduğuna işaret ediyordu.

Polanyi'nin deyişiyle, Speenhamland güya "emeği piyasa sisteminin tehlikelerinden koruyordu", ama öte yandan "emeğin piyasa değerinin bulmasını ön-lüyordu". Şöyle diyordu Polanyi: "İşveren sınıfı oluşuyor, ama buna karşı bir işçi sınıfı örgütlenemiyordu." Bu durum, işverenlere ücretleri belirli bir düzeye çıkarmamak için fazladan bir sebep de sunuyordu. Polanyi'nin en çarpıcı tahlili ise şuydu: "Uzun dönemde sonuç korkunçtu. Halktan insanların yoksul yardımı almayı ücrete tercih edecek derece kendilerine olan saygılarını yitirmeleri epey zaman almıştı, doğru, yine de kamu kaynaklarından desteklenen ücretlerin durmadan düşmesi ve işçinin yardım almak zorunda kalması kaçınılmazdı. Yavaş yavaş kırsal kesim halkı muhtaç duruma düşürüldü, 'bir kere yardım alan hep yardım alır' vecizesi doğru çıkmıştı." Bunun en büyük zararı ise, "sınıf bilincinin" oluşmaması ve bir "hak" olarak emeğinin, alınterinin karşılığı olan insan onuruna yakışır bir "ücret" talep etme bilincinin yerleşmemesiydi. İşte "dilenci toplumu yaratılmak isteniyor" derken söylemek istediğimiz ve bugün de yapılmak istenen bu, yani insanların sosyal hak bilincini köreltmek ve iyice geriletmektir.

Karl Polanyi, *Büyük Dönüşüm*, İletişim Yayınları, 2005

fatma şenden

Kadınlar şiddete karşı sokaklardaydı

Kadınlar, Gezi parkından bu yana ilk kitlesel yürüyüşlerini "25 Kasım Uluslararası Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü" vesilesiyle yaptılar. İstanbul Kadın Dayanışması'nı oluşturan ve çeşitli dernek, parti kadın birimleri ile sendikaların kadın komisyonlarından biraraya gelen yüzlerce kadın, İstanbul'da Boğa heykelinde buluşarak Beşiktaş iskelesine doğru yürüdüler.

"24 Kasım'da Kadıköy'de kadın düş-

manlığına, şiddete, tacize, tecavüze karşı AKP'ye meydan okuyoruz" diyerek alanı dolduran kadınlar, sıkça gezi direnişinin "Bu daha başlangıç, mücadeleye devam" sloganını attılar. "Bizler gücümüzü gezi direnişinden aldık, bizler gücümüzü, yıllardır sürdürdüğümüz kadın dayanışmasından aldık" diyen kadınlar, yürüyüşte sık sık "AKP elinizi bedenimden çek" sloganını attılar.

İstanbul Kadın Dayanışması adına basın açıklaması okundu.

Daha fazla işsizlik ve yoksulluktan başka şey vaat etmeyen paketinizi size iade ediyoruz

Sendikal Güç Birliği Platformu Kadın Koordinasyonu "Kadın İstihdamı Yasa Tasarısı: Kadınlara Yeni Haklar Değil Yoksulluk Vaat Ediyor" başlığı ile AKP'nin çıkarmaya hazırlandığı "kadın istihdam paketi"nin ayrıntılarını ele aldığı broşür yayınladı. Broşürde, bu paketin bir hak paketi olmadığı, 16 haftadan 18 haftaya çıkarılması düşünülen annelik izninin ardına sığınıp ücretli kadın emeğini, düzenli, güvenli, sendikali işlerden, kısmi zamanlı, düşük ücretli, esnek işlere sürme operasyonu olduğuna dikkat çekiliyor. Bu durumun, aynı zamanda hükümetin tüm çalışanlara yönelik kıdem tazminatını fona devrederek ortadan kaldırma girişimlerine de uygun olduğu belirtiliyor.

Bunu hedefleyen hükümetin diğer yandan kadınlara "zaten sizin asıl yeriniz

kamusal alan değil ev içleri, kısmi zamanlı, evden çağrıya bağlı çalışma, neyinize yetmiyor. Alın asgari ücretin yarısını evinizde oturun, oradaki asli göreviniz olan ev ve bakım işlerini yürütün" dediğine işaret ediliyor. "Sızma paket"te neler denildiğine ilişkin olarak sorulan soruların karşılığında, "gerçek durum"lar cevap olarak açıklanıyor.

Dikkat çekilen diğer konu, AKP iktidarının bu paketi işçi sendikalarının kadın yapılarını, çalışan kadınları, bağımsız kadın kuruluşlarını, kadın hareketini dinlemeden, sermayenin talepleri doğrultusunda hazırladığı. Bunu ise uzun çalışma saatleri, düşük ücret, gayri insanı çalışma koşulları ve ev işleri arasında yaşamından bezen kadın emekçilere tek seçenekleriymiş gibi sunması. Ayrıca, hükümet çevreleri, bunu "ev ve çalışma yaşamını uyumlulaştırma" modellerinden "Fransız Modeli" örnek alınarak oluşturulduğunu iddia etse de, bu modelin olsa olsa Thatcher İngilteresi modeli olduğuna vurgu yapıyor.

Broşürde "Biz Sendikal Güç Birliği Platformu Kadın Koordinasyonu olarak, "müjde" diye sunduğunuz, ama bizlere daha çok işsizlik, daha fazla yoksulluktan başka bir şey vaat etmeyen paketinizi iade ediyoruz" deniyor.

Mersinli kadınlar gelecekleri için yürüdü

Mersinli ilerici, devrimci, demokrat kadınlarca kurulan Mersin Kadın Platformu 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele ve Dayanışma Günü'nde eylem gerçekleştirdi.

Saat 14.00'te çok sayıda kadın, Mersin İstasyon önünü halaylar, türküler ve sloganlarla renklendirdi.

"Şiddetinizle barışmayacağız" diyen kadınlar, yaklaşık bir saat sonra yürüyüşe geçtiler. Mersin halkı ve esnaflar da yürüyüş boyunca kadınlara alkışlarla eşlik etti.

Yürüyüş Taş Bina önünde okunan basın açıklamasıyla sona erdi.

AKP'nin "kadın istihdam paketi"ne karşı Kadın Emeği Platformu, mücadeleyi yükseltiyor?

Başta meslek örgütleri ile işçi ve kamu çalışanları sendikaları olmak üzere 30'u bulan kadın örgütlerinin ve çeşitli partilerin kadın birimlerinin bir araya gelerek oluşturduğu Kadın Emeği Platformu KEP, "Kadın İstihdam Yasa Tasarısı, kime müjde?" başlığı ile broşür hazırladı.

KEP, bu broşürü, AKP hükümetinin hazırlığı içerisinde olduğu ve "Kadın İstihdam Paketi" olarak bilinen kadın istihdam yasa tasarısına karşı hazırladı.

Başta, İstanbul, Ankara ve İzmir olmak üzere kurulan KEP, hükümetin ve sermayenin kadınların ücretli, ücretsiz emeğine yönelttiği her türlü saldırıyı deşifre edip ortak politikalar ve eylemler geliştirmeyi hedefliyor.

Hükümetin "doğum teşvik paketi" diyerek "kadınlara müjde" haberleriyle duyurduğu kadın istihdam yasa tasarısına ilişkin olarak hiçbir kadın ve emek örgütüyle görüşülmüş değil.

KEP'in işaret ettiği gibi, "sızdırma haberler" yoluyla bu paketin ayrıntıları gün geçtikçe belirginleşmekte ve meselenin "doğum izninin artırılması, doğum-kreş yardımları, yeni hakların verilmesi olmadığı" ortaya çıkmaktadır.

KEP, bu nedenle, 22 Kasım'da eşzamanlı olarak Ankara'da Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve İstanbul'da İstanbul Ticaret Odası önünde basın açıklaması yaptı. Broşürler basın açıklamasının ardından kadınlara dağıtıldı.

Kız kardeşlerimden gelen yüzyıllık bir direniş çağrısı

Öğleden sonra olmuş ben hâlâ bilgisayarın başında 1910'lu yıllarda İstanbul'da çıkan günümüz dilinde adı katılım da olan *İştirak* gazetesinin 20 Şubat tarihli sayısının çevirisini yapıyorum. Biraz da yorulmuşum ama şimdi ara veremem çünkü bu mektup her satırında insanı adeta daha da içine çekiyor, tamamlamadan dinlenmek istemiyorum.

Kız kardeşlerim yazmış tam 103 yıl önce Ermeniceden çevirisi yapılarak gazetede basılmış. *İştirak* gazetesi aracılığıyla seslerini duyurmaya çalışan Türk, Rum, Ermeni ve Musevilerden oluşan beş bin civarındaki bu işçi kızlarının sayısı değildi dikkatimi çeken, hiçbir sağlık koşulunun olmadığı fabrikalarda tüm insani haklarından mahrum olarak günde 17 saat çalışıp, bin bir türlü eziyete, hakarete ve tacize maruz kaldıklarını, artık bu zulme ve haksızlıklara dayanamadıklarını yiğitçe, yürekli bir dille anlatmalarındı. Kadın, erkek, çocuk, yaşlı demeden zorbalığını her devirde, her alanda sürdüren sömürönlere karşı bir öfkeydi bu... Sayfalara hatta ömürlere sığmayan...

İşte mektuptan bir alıntı:

"Artık çektiğimiz yeter. Biz fabrikatörlerin esiri değiliz. Onların verdiği para sadaka değil, alın teri dökerek harcadığımız çalışma ve gayretin

meyvesidir. Fakat yanlış; bu bir meyve değil zehirdir...! Gecenin saat dokuzundan akşamın saat birine kadar on yedi saat durmadan çalışarak ancak altı kuruş yevmiye alabiliyoruz bunun fabrikatörlerin; direktörlerin, fabrika iş başlarının yüzümüze bağdıkları kaba hakaretleri, kışkırtmaları ve azarlamaları da ekleyerek düşünün ve hesaplayın günlüğümüzün kaç paraya geldiğini. Günde ancak yirmi dakika istirahatimiz vardır. Henüz bir lokma ekmeğimizi çığnemiş, başımızı dirseğimize dayayıp biraz rahat edeceğimiz zaman bir de o fabrikanın iğrenç düdüğünün yürek parçalayan sesi kulaklarımızı yırtarak her şeyimizi alt üst eder.

Gecenin saat dokuzunda âlem uykuda hayatın lezzetlerini tadar gibi mutlu bir an geçirirken bir de anırsızın fabrika bekçisinin keskin sesi sinirlerimizin en derin noktalarına kadar işleyip vücudumuzda müthiş bir ürkme meydana gelir. Ondan sonra derhâl kalkarak ayağımızı taşlara vura vura bedbahtlığımıza ağlaya ağlaya fabrikanın yolunu tutarız bazen yol giderken hedef olduğumuz felaket ve namussuzluğu tarif ettiğimizde tüyleriniz ürperir. Biz çalışmaktan şikâyet etmiyoruz çalışmak bizim için mutluluktur. Evrenin yarasını yöneten iş ve çalışmadır. Fakat

çalışma haklarımızı gasbedenlere karşı nasıl bir yol takip etmeliyiz."

Benzer zorlu koşulları sayısız örnekleriyle şu gün şu saat her alanda yaşayanlar var. "Aradan yüzyıl geçti, ulusal devrim gerçekleşti, teknoloji ilerledi, artık hayatlar pamuk ipliğine bağlı değil, hem insanlar eskisi kadar fazla mesai de yapmıyorlar, geçim kolaylaştı" diyenler var gibi. Aslında durum hiç de öyle görüldüğü gibi değil...

Mektubun çevirisini tamamladıktan hemen sonra aynı öfke ve direnci farklı diller ve yüzlerle 1999 yılında çekilmiş gündelikçi tarım işçilerini anlatan bir belgeselde görmek ise öfkeyle birlikte sonsuz bir ümit de verdi. Gündelikçi tarım işçiliği yapan, evi barkı olmayan, iş bulmak için şehir şehir dolaşan, suyu, elektriği, duvarı olmayan naylon çadırlarda yaşamak zorunda olan bu insanların gecenin üçünde kalkarak işe koyuluyorlar, akşamın karanlığında da topladıkları pamuk yığınlarının arasında kilimlerine dönüyorlar. Kilim diyorum çünkü naylon çadırlarında başka bir eşya da yok kilimlerinden başka... Yaşları 11 ile 60 arasında değişen bu işçilerin yaşadıkları bir yüzyıl geçmesine rağmen düzende teknoloji dışında hiçbir şeyin değişmediğini göstermeye yetti. Benim ve tüm insanlığın sonsuz ümidi ise

yüzlerindeki umudun ve direncin gülümsemesiydi.

İnsan yetinmesini bilir azla, sabretmesini de bilir zora ama asla eğilmemesi gerektiğini de bilir haksızlığa diyor gündelikçi tarım işçilerinin ve yüzyıl önce aynı sıkıntıları yaşamış fabrika işçisi kızların hayatları.

Kişiler farklı olsa da kavga aynı... Hepsinin ortak amaçları vardı haksızlıkların sona ermesi, sağlıksız yaşam koşullarının ortadan kalkması yani insanca yaşamak için sömürönlere ve sömürönlere karşı bir dünya istiyordu hepsi kendi dillerinde aralarındaki yüzyıllık uzaklığa rağmen... Eğer, o fabrika köşelerinde çalışarak çeşitli zorluk ve sıkıntılara katlanmış ve artık dayanamayıp haykıran beş bin kız diğer fabrikalardaki işçilerle birleşip kalın bir duvar olmayı başarabilselerdi, emeklerini, bedenlerini, yaşamlarının her anını sömürönlere karşı belki de şimdi bu belgeseldeki acı benzerlikleri izlemiyor olacaktık. Bir yüz yıl sonrasındaki nesillerin aynı sıkıntıları yaşamaması ve geçmişlerine bakıp ümitle dolmaları için, tüm dillerimizle, tüm renklerimizle, ellerimizdeki isin karası, saçımızın akı demeden bu yüzyıl tüm sömürü düzenlerine karşı yıkılmaz bir duvar olmayı ve yeni bir dünya kurmayı başaracağız.

Göksu Çiçek

İnciraltı

expo tuzaklarına

direnmeli

Bu kez de yeni expo'lar adı altında İnciraltı'na yeni tuzaklar kuruluyor!

Expo 2020'nin İzmir kentinde yapılmasına karar verilmeyeceği çok açıkken ülkemize de, İzmirli'lere de bir yerel hedef olarak dayatılmasının nedeni çok açıktır. Expo aldatmacasıyla, yıllardır bilimin, hukukun, toplumsal mücadelelerin, İnciraltı'nın doğal ve toplumsal değerinin korunması için verdiği mücadelelere rağmen İnciraltı'nı İzmir'in her karış toprağında yarattıkları çarpık yapılaşmanın yeni bir yağma alanı olarak kullanılmasının bir aracı olarak İzmir'in gündemine dayatılmıştı. Bir kez daha paylaşıyoruz ki, ne önceki expo, ne de bu expo İzmir'in sağlıklı bir yerleşim alanı olması anlamında bir amaç değildir, yeni inşaat uygulamalarının kirli çıkarlarını hedefleyen bir araçtır. İzmir'in ender, açık doğa alanlarından olan tarihsel bir yeşil alanı, narenciye alanı, kıyı alanı kullanımı olan yapılaşmaya olanak vermeyen bir zemine ve fay hattına sahip olan İnciraltı'nda ısrarla böylesi yapılaşmayı içeren girişimlerde bulunulması ve kararlar alınması çok boyutlu bir kent suçunu tariflemektedir. İzmir'in bir tüm canlılar için yaşam alanı, bir var olma alanı olarak sağlıklılaştırılması için onca bekleyen görevler çok açık ve ortada iken bu görevleri ve sorumlulukları yerine getirmek yerine artık İzmir'de yapılmayacağı expo(sergi) 2020'nin hemen ardından ısmarlama kamuoyu tarafından, "İnciraltı'nda expo 2020 için seçilen orman alanı şimdi ne olacak? Bu karar uygulanmaya devam etsin" Bu alan artık yapılaşmaya açılmalı girişimleri daha gündeme getirildiği günden bu yana çok açık olarak öngördüğümüz bir tuzağın sahnesidir.

Ancak verilecek bilim, hukuk ve toplum mücadeleleriyle bu yeni sahnelenen dayatmanın uygulanamaması olasılığına karşı inşaat sermayesi çevrelerinin kirli temsilcileri yine ısmarlama kamuoyu araçlarıyla, dünyada çeşitli alanlarda yapılan expo (uluslararası sergi alanı) başvurularını gündeme getirmekteler, bir doğa koruma alanı olan İnciraltı'nın zirhını bu kez de bu yeni truva atlarıyla delmek istemekteler. Bu kez de bu yeni truva atlarının ipini çekenlerin tarih önünde alacakları yer açıktır. Bir doğa koruma alanımız olan İnciraltı'nın geleceğe taşınması için verilecek olan bilim, hukuk mücadeleleri de bu mücadelenin direnişçileri de tarih önünde yerlerini alacaklardır.

Doğal ve kültürel yaşam girişimi sözcüsü:
Ahmet Tuncay Karaçorlu

Sessiz olun! Adalet uykuda...

Adil yargılanma hakkının ayaklar altında olduğu ülkemizde, özellikle son günlerde duruşma salonlarından yansıyan kareler adaletle olan güveni daha da sarsıyor. Geçen haftalarda, Ethem Sarısülük duruşmasında hâkim ve savcının duruşma salonunda uyuduğu kareler basın gündemine yansımışken, benzeri bir haber de İzmir'den geldi.

Maoist Komünist Parti MKP adına faaliyet yürüttükleri suçlamasıyla 13'ü tutuklu 22 kişinin yargılandığı davada, İzmir 12. Ağır Ceza Mahkemesi başkanı olan hâkim duruşmada uyudu. Onlarca devrimcinin ağır cezalar istemiyle yargılandığı davada hâkimin bu umursamaz ve cidiyetsiz tavrı sanık müdafilerinin de tepkisini çekti. Duruşma sırasında söz alan Avukat Gül Kireçkaya hâkimin bütün duruşmayı uyuyarak geçirdiğini söyledi ve itirazlarının da tutanağa geçmesini istedi. Bunun üzerine duruşma tutanaklarına geçen diyalogsa hayli ilginçti:

* Avukat Kireçkaya: Şimdi savcılığın mütalaa-sına karşı açıkçası diyecek bir şey bulamıyorum onu söyleyeyim öncelikle. Çünkü savcılığın zaten soruşturmayı yürüten savcı olmaması ne-

deniyle dosyadaki 10 bin sayfa tapeyle gidip de iddianamedeki iddiaları karşılaştırıp da doğru-sunu görüp araştırıp nasıl diyeyim bir karara varabildiği inancında değiliz. Burada insanların özgürlüğü söz konusuysen sayın savcının nasıl da bunu çok rahat bir biçimde ifade edebildiğini de anlamış değilim. Bu insanlar son derece yalın biçimde kendi gerçekliklerini anlattılar. Tabii siz tam bir buçuk gün boyunca uyuduğunuz için sayın başkan çoğuna vakıf olamadınız.

- Mahkeme Başkanı : Kimi kastediyorsunuz uyumakla?

- Av. Kireçkaya: Uyudunuz sayın başkanım çünkü biz gördük ve hâkim beyi de uyardık sayın başkanı da uyarmıştık. Ben uyarmıştım.

- Mahkeme Başkanı: Beni uyardıydınız madem uyuyorum.

- Av. Kireçkaya: Mahkemeyi yöneten kişi başkan olduğu için başkanı uyarma gereği duydum hâkime hanım. Şimdi bu şekilde siz kararların altına nasıl imza atıyorsunuz onu anlayabilmiş değilim.

5N1K değil, 5D1A!

Gazeteciliğin temel soruları bugüne kadar "Ne, nerede, ne zaman, nasıl ve kim" olarak bilinirdi. Ancak Türkiye'de işler farklı. Bu soruları soran gazeteciler hapse atılıyor. Üstelik ne kadar kalacakları da belli olmuyor.

İşte bu sebeple gazeteciler 5 Kasım "Gazetecilik İçin Ayağa Kalk Günü" kapsamında çeşitli etkinlikler düzenlendi. Etkinliklerden özellikle biri oldukça dikkat çekiciydi.

Gazetecilere Özgürlük Platformu GÖP'ün çağrısıyla 5 Kasım günü İstanbul'da "Adaletle Yürüyoruz" adı altında yürüyüş yapıldı. Yürüyüşün adı

ise ağır işleyen adalet mekanizmasına ve hukuksuzluklara dikkati çekmek amacıyla "5 dakikada 1 adım" olarak belirlendi.

Eylemle ilgili açıklama yapan Türkiye Gazeteciler Sendikası TGS, sansüre ve otosansüre karşı direnen, halkın gerçekleri öğrenme hakkı adına bedel ödemekten korkmayan, yargılanan ve hapisten çıkan gazeteciler ve ailelerinin yanı sıra tüm basın emekçilerini, yazarları, aydınları, sanatçıları, avukatları, sendikacıları, öğrencileri ve tüm yurttaşları, basın ve ifade özgürlüğü mücadelesini yükseltebilmek amacıyla ve özgür bir gazetecilik için ayağa kalkmaya çağırdı.

Kızlı erkekli yemek mi yenir?

Kasım ayında gündeme gelen ve bir anda ülke gündemine oturan kızlı erkekli ev tartışması kısa sürede farklı boyutlar ve anlamlar kazandı. Öyle ya gerçilik akıl, mantık sınırı tanımıyor. Başbakan'ın talimatını alan valiler, kaymakamlar, emniyet amirleri bir bir "işlem" yapmaya başlarken Isparta Ahmet Melih Doğan Anadolu Lisesi müdürü de boş durmadı.

Karma eğitimin yapıldığı lisede öğle yemeklerine yeni bir uygulama getirildi. Öğrenciler cinsiyetlerine göre farklı saatlerde yemek yiyecekler! Uygulamanın okul

koridorlarına asılan yazılarla duyurulmasının üstüne hem öğrencilerden, hem de velilerden büyük tepki geldi. Bunun üzerine bu "yaratıcı" uygulamanın mimarı Okul Müdürü Kenan Köse apar topar, uygulamaya öğrencilerin aşırı kalabalık olması nedeniyle başlatıldığı açıklamasında bulundu. İnanırcılıktan uzak bu açıklamayla kimseyi tatmin edemeyen müdür, tepkilerin artması üzerine bir gün sonra geri adım atarak öğrencilerin yemekhaneyi özgürce ve cinsiyet ayrımı olmadan kullanabileceğini açıklamak zorunda kaldı.

Antep'te öğrenciler sokaklara atılıyor

Antep'te okuyan öğrenciler sadece sınavlar ve düşük kontenjanlarla değil, aynı zamanda geçim derdi ve barınma sorunuyla da baş etmek zorunda. Kentte aşırı yüksek olan ev kiralari nedeniyle zor durumda olan çok sayıda üniversite öğrencisi olduğu biliniyor.

Bu soruna dikkat çekmek isteyen Gaziantep Üniversitesi öğrencileri basın açıklaması yaptılar. Kampüsün önündeki Abdullah Cömert Meydanı'nda yapılan açıklamada öğrenciler "Yüz binlerce Suriyeli'nin Antep'e gelmesi çok ciddi bir konut krizi yarattı. Bu krizi fırsata dönüştüren müteahhit ve ev sahipleri kira bedellerini fahiş düzeylere çektiler. Yetkililerin bu durumu görmemeleri mümkün mü? Bizi adeta fırsatçılara teslim ettiler. Biz öğrenciler bırakalım sosyal aktiviteleri temel beslenme ihtiyacımızı bile karşıla-

yamaz olduk. Bu sorunlarla başa çıkamadığı, parası yetmediği için okulu bırakan arkadaşlarımız var" dediler.

Açıklamada öğrenciler devlet yurtlarının kapasitelerinin çok düşük olduğuna dikkat çekerken "Yurtlarda kalmayan öğrencilere iki seçenek sunuluyor: Ya cemaat yurtlarında, ya da küçük evlerde fahiş fiyatlarla kirada oturursun. Bunlardan birini tercih eden arkadaşlarımızı suçlamıyoruz. Fakat bu dayatmayı da kabul etmiyoruz. Yetkililer bu soruna acilen müdahale etmelidir" diye seslendiler.

Öte yandan eyleme destek için kampüse girmek isteyen Eğitim-Sen Şube Başkanı Ömer Faruk Koç, özel güvenlik görevlileri tarafından içeriye alınmazken, basının da kampüsüne girişi engellendi.

Antalya: hepimiz fularlıyız!

Mayıs-Haziran Büyük Halk Direnişi sonrasında başlayan polis operasyonlarına akla ziyan gerekçeler üretildi. Bunlardan en çarpıcı olanlarından biri ise kuşkusuz, kamuoyuna "kırmızı fular" operasyonu olarak geçendi.

Antalya'da süren direniş eylemleri sırasında kırmızı fular taktığı tespit edilen Ayşe Deniz Karacagil, kırmızı fuların sosyalizmi simgelediği ve yasadışı örgüt çağrışımı yaptığı gerekçesiyle tutuklanmıştı.

Aynı kapsamda tutuklanan Sosyalist Gençlik Dernekleri Federasyo-

nu SGDF üyeleri Fecri Ataseven, Murat Sezgin, Ayşe Deniz Karacagil, Umut Baran ve DİP yöneticisi Mustafa Cihan Yılmaz'la dayanışmak için Antalya'da 2 Kasım 2013 günü yürüyüş düzenlendi.

Yürüyüşün ardından okunan basın açıklamasında ise "Tüm gençlerimiz bir an evvel özgürlüğüne kavuşmalıdır. Bizim onların bir an bile demir parmaklıklar altında kalmasına tahammülümüz yoktur" denildi.

Eyleme katılan yüzlerce Antalyalı ise boyunlarına kırmızı fularlar taktılar.

İzmir'den beklenen haber geldi

Mayıs Haziran Büyük Halk Direnişi eylemlerine katıldıkları için geçen aylarda İzmir'de tutuklanan 7 direnişçi nihayet özgürlüklerine kavuştu. 1 Kasım günü İzmir 12. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmada tutuklu bulunanların tamamı tahliye edildi.

Duruşmada ifade veren direnişçiler hâkimin "iddianamede yazılı

eylemlere katıldınız mı?" sorusu üzerine "eylemlere kendi iradeleriyle katıldıklarını, demokratik haklarını kullandıklarını ve bu eylemlerin geniş halk kitlelerinin katıldığı bir hak arama mücadelesi olduğunu" söylediler.

Tahliyelerin ardından aileler ve adliye dışında bekleyen kalabalık büyük sevinç yaşadı.

Benim Çocuğum

bir aile filmi

Antep'te sanata yer ver, çetelere değil!

Suriye'yi kana bulayan gerici çeteler ülkemizde özgürce cirit atmaya devam ediyorlar. Bu çete elemanlarının en çok üslendiği yerlerden birinin de Gaziantep olduğu biliniyor.

Farklı etnik ve kültürel renklerin yıllardır yanyana yaşadığı Antep'te, son dönemdeki bu hava değişimi Gaziantep Üniversitesi'ni de etkilemiş benziyor.

Geçen ay içerisinde üniversite kampüsünde gösterilmesi planlanan "Benim Çocuğum" isimli belgesel, rektörlük tarafından içeriği sakıncalı bulunarak yasaklandı.

Çocukları eşcinsel, biseksüel veya trans olan ailelerin hikâyelerini anlatan "Benim Çocuğum" aslolarak farklı cinsel kimlik ve tercihlere sahip bireylere yönelik anlayışı ve farkındalığı arttırma amacı taşıyor. Bu sayede ayrımcılığa karşı bir duruş ve tavır alan belgeselin bir üniversitede sakıncalı ilan edilmesi ise son derece kaygılandırıcı.

Ancak bu, aynı üniversitede yaşanan ilk sansür vakası değil. 2010 yılında da "25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele Günü" nedeniyle "Soraya'yı Taşlamak" filminin gösterimini yapmak isteyen öğrencilere Rektörlük önce izin vermiş ancak sonra izni geri çekmişti. Sebep ise filmde geçen Kürtçe kelimelerdi. Oysa rektörlüğün Kürtçe sandığı film Farsçaydı.

Nelson Mandela'nın ardından

Güney Afrika Cumhuriyeti'nde Hollanda ve Britanya kökenli beyaz Afrikalıların ırk ayrımcısı sömürgeci yönetimine karşı mücadelenin önderi Nelson Mandela, 5 Aralık 2013'te 95 yaşında öldü. Halkı uğruna 27 yılını hapisanede geçiren Mandela'yı sevgi ve saygıyla anıyoruz.

Yaşamı

1918 yılında doğan Mandela, kapitalizmle en vahşi ırkçılığı birleştiren yerleşimci beyaz sömürge yönetimine karşı mücadele içinde komünizmi benimsedi. Güney Afrika halkının ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesini yöneten Güney Afrika Komünist Partisi'ne katıldı ve 1942 yılından itibaren Afrika Ulusal Kongresi'nde görev aldı. Devrimci çalışmaları nedeniyle 1962'de tutuklandı ve 1964 yılında ömür boyu hapse mahkûm edildi. 1990 yılında hapisten çıktı. 1991'de Afrika Ulusal Kongresi'nin başkanlığına getirildi. 1994 yılında yapılan seçimleri kazanarak ırk ayrımcılığına son veren ulusal ve demokratik Güney Afrika Cumhuriyeti'nin ilk devlet başkanı oldu. Beş yıl görev yaptıktan sonra emekliye ayrıldı.

Devrimci tutum

Güney Afrika halkının yükselen mücadelesi, sosyalist ve antiemperyalist ülkelerin desteği ile birleşince çok zor duruma düşen ve geniş ölçüde yalnızlaşan ırkçı kapitalist yönetim, 1985 yılından itibaren Mandela'yla gizli görüşmeler yürütmeye başladı. Mandela, ulusal demokratik devrim ve ırkların tam eşitliği hedefinden vazgeçmesi karşılığında serbest bırakılma teklifini kabul etmedi. Hapisteki bir insanın müzakere yapamayacağını, görüş-

meleri ancak özgür insanların yürütebileceğini belirterek müzakere adresi olarak örgütünü gösterdi.

Müzakere süreci

İrkçı yönetim Afrika Ulusal Kongresi'nin yurtdışındaki özgür yetkilileriyle temas kurmak zorunda kaldı. Görüşmeler 1988'ten sonra kapsamlı bir nitelik kazandı. Sovyetler Birliği'nin başına geçen revizyonist-likidatör Gorbaçov yönetimi, Güney Afrika Komünist Partisi ile Afrika Ulusal Kongresi'ne devrimden vazgeçme ve ırkçı yönetimle uzlaşma tavsiyesinde bulundu.

5 Temmuz 1989'da hapisaneden gizlice çıkarılan Mandela, Cumhurbaşkanı P. W. Botha ile görüşürdü. Botha'dan görevi devralan yeni Cumhurbaşkanı F. W. de Klerk, Aralık 1989'da Mandela'yla yeni bir görüşme yaptıktan sonra, 2 Şubat 1990'da yasaklanmış bütün parti ve örgütleri yasallaştıran bir kararname yayınladı. 11 Şubat 1990'da Mandela şartsız serbest bırakıldı.

Uzlaşma

Afrika Ulusal Kongresi ile ırkçı yönetim arasındaki müzakereler Sovyetler Birliği'nin 8 Aralık 1991'de kapitalist karşıdevrimle dağıtılmasından sonra uzlaşmayla sonuçlandı. İrkçı yönetim, ırkların eşitliğini ve herkesin eşit oy hakkını kabul etti. Böylece siyasal yönetimin, beyaz azınlıktan çoğunluk olan siyah halka devredilmesine onay verdi. Bunun karşılığında, Afrika Ulusal Kongresi, beyazlara ait kapitalist banka ve şirketlerin ekonomik egemenliğine ve beyazların ordu ile polis içindeki gücüne dokunmayacaktı. Böylece, Afrika Ulusal Kongresi, bankaların ve teknelci şirketlerin kamulaştırılma-

sından vazgeçmiş olduğu gibi, işçi ve emekçilerin iktidar olmasından da vazgeçmiş oluyordu.

Teslimiyetçi yönetim

27 Nisan 1994 seçimlerini kazanan Afrika Ulusal Kongresi'nin başkanı Mandela'nın yönetimi, bu uzlaşmaya bağlı olarak, ırkçılığa son veren fakat kapitalizmi kucaklayan bir yönetim oldu. İşçi ve emekçiler, özelleştirme programını gözünü kırpmadan uygulayan yeni yönetim altında beyaz kapitalistlerin sömürsü altında ezilmeye devam ettiler.

Siyah halk arasından küçücük bir azınlık, yeni siyah burjuvazi olarak hızla zenginleşip büyük beyaz burjuvazinin küçük ortakları olarak ege-men sınıfa katıldı.

Ayrımcılığın yeni biçimi

Bu yüzden, sosyalist ve devrimci demokrat siyasal gözlemciler, Güney Afrika'da ırk temelinde ayrımcılığın sınıf temelinde ayrımcılık olarak devam ettiğini, dolayısıyla ayrımcılığın aslında sona ermediğini belirterek Afrika Ulusal Kongresi'ni ve Mandela'yı ağır biçimde eleştirdiler.

Emperyalist ve kapitalist çevreler ise, "Marksist-Leninist dogmalardan vazgeçerek liberal demokrasinin evrensel ilkelerini benimseyen akılcı ve ılımlı Güney Afrika yönetimi"ni alabildiğine yüceltiler. Örneğin, 2001

yılında Davos Ekonomik Forumu'nda konuşan ünlü borsa vurguncusu George Soros, "Güney Afrika uluslararası sermayenin ellerindedir" diyerek liberal kapitalist sistemin zaferini kutladı.

Yaklaşık 20 yıldır Afrika Ulusal Kongresi'nin yönetiminde bulunan Güney Afrika, gelir dağılımında dünyanın en adaletsiz ülkeleri arasında. İşsizlik ve yoksulluk emekçi halkı kasıp kavuruyor. 16 Ağustos 2012'de İngiliz Lonmin şirketine ait platin maden ocağında bağımsız sendika haklarını isteyen siyah grevci işçilerin beyaz ve siyah polisler tarafından topluca katledilmesi dünya çapında tepki doğurdu.

Karmaşık miras

Nelson Mandela'nın devrimci ve mücadelecisi anısı önünde sevgi ve saygıyla eğilirken, tutarlı devrimcilikten başlayıp ne yazık ki kapitalizme tam boy teslimiyete kadar uzanan karmaşık siyasal mirasından ders çıkarıyoruz.

